NR. 133 (4073) Warszawa, WTOREK 13 Maja 1930 r. Rok XXXVI

NIECH ŻYJE RZĄD ROBOTNICZY I WŁOŚCIAŃSKI

ROBOTNIK

CENTRALNY ORGAN P.P.S.

NIECH ŻYJE SOCJALIZM!

Redakcja przyjmuje interesantów od 1 i pół do 3 po południu.
Za zwrot rękopisów Redakcja nie odpowiada.
Administracja czynna od 9 do 5 bez przerwy
Kasa czynna od 11 do 1-ej.

Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem

PROLETARJUSZE WSZYSTKICH KRAJÓW ŁĄCZCIE SIĘ!

WARSZAWA, UL. WARECKA NR. 7
REDAKCJA — tel. 176-70.
DYREKCJA — tel. 120-13.
ADMINISTRACJA — tel. 313-80.
DRUKARNIA — tel. 173-43.
KONTO CZEKOWE w P. K. O. 175

CENA NUMERU 20 GROSZY

SYSTEM

II.

Wprowadzenie militaryzmu w sferę *aktualności politycznych* musi rozpolitykować i zdenerwować armję i w rezultacie przynieść ciężkie szkody Państwu. Prawdy tej dzisiaj nie potrzeba chyba dowodzić w Europie. Armja politycznie zorjentowana w czasie pokoju przeciw choćby mniejszości swego narodu, naraża się w razie wojny na pewną klęskę a cóż dopiero, gdy zwraca się przeciwko *większości!*

Administracji militarnej używa się na świecie dla utrzymania w posłuszeństwie *narodu podbitego*, albo w zamorskich *kolonjach*. Ale i tam każdy rozumny rząd dąży do zastąpienia militaryzmu przez zarząd *cywilny*. Polski dzisiejszej nie można uważać ani za naród świeżo podbity, ani za kolonję, choćby się to sto razy ciskało w oczy Polakom, że są idjotami.

Gospodarka militarna jest pomimo wszystko nieruchliwa, droga i na dłuższy przeciąg czasu nie dająca się utrzymać w jako tako wolnym narodzie.

Polityka militarystów musi obfitować w awantury niepotrzebne, intrygi szczególnego rodzaju, używanie argumentów szabli w dyskusjach politycznych, reakcji w stylu archaicznym.

W czasie dłuższego pokoju rządząca w kraju kasta militarna tęskni do życia i użycia, dostępnego podczas pokoju. Tęskni do współżycia z klasą posiadającą i to najbogatszą, do arystokracji z jej dworami, herbami, polowaniami, zabawami; szuka żon posażnych, szuka salonów i najdroższych restauracji. Nigdzie natomiast nie spostrzeżono zbliżania się duchowego tej kasty do życia robotników, chłopów, czy ubogiej inteligencji pracującej. Klasa posiadająca chętnie widzi wśród siebie militarystów, bo potrzebuje bardzo często — przy dzisiejszem położeniu gospodarczem — *„asystencji"* wojska dla swego bezpieczeństwa.

„Asystencja" taka należy do rzeczy najbardziej dla armji szkodliwych. Rządy państw europejskich, dbające o swoje armje, starają się unikać tych „asystencji", o ile to tylko jest możliwe.

Militaryzm rządzący staje się bardzo prędko conajmniej obojętnym wobec życia masy ludowej, którą uważa tylko za źródło rekruta. Ma to swoje konsekwencje.

Trzymając armję zdala od polityki aktualnej, rządy zatrudniają ją ćwiczeniem fizycznem, sportem, naukami ścisłemi, związanemi z wojną i obdarzają pewnemi, skromnemi zresztą, przywilejami. Nie oddają jej administracji Państwa.

Powojenne „przysposobienie wojskowe" jest problemem militarystycznym szczególnej natury. Ojczyzną jego w dzisiejszej postaci są *pobite* Niemcy, które nie mogąc utworzyć normalnej wielkiej armji, uciekły się do wybiegu, zastępując armję organizacjami wojskowemi, którym wciśnięto broń w ręce, niby to cywilne. Ręce te posłuszne są hasłom odwetowym zorganizowanego militaryzmu pruskiego. Jest to równocześnie groźba dla sąsiadów i wszechstronna reakcja polityczna i społeczna na wewnątrz. U nas oblicze organizacji zbrojnych jest jeszcze nie całkiem wyraźne. Jeżeli system dzisiejszy rządzenia Polską potrwa kilka lat, oblicze to zacznie być bardziej wyraźne.

Wkładanie karabinów do rąk uczniów szkół średnich zaopatrywanie w broń innych chłopaków, którzy w pierwszej fazie będą dumni i rozentuzjazmowani, a w drugiej — butni i skłonni do nadużycia broni, jest eksperymentem nie całkiem pewnym.

Wprowadzenie tych organizacji do polityki, do rozstrzygania różnic poglądów politycznych wśród obywateli doprowadzić *musi* do stosunków nieznośnych. Zdawałoby się, że najsurowsze środki dyscypliny będą użyte, aby trzymać tę właśnie młodzież zdala od wkraczania na pole polityczne. A jednak czytamy coraz częściej o interwencjach członków „Strzelca" w mundurach na zgromadzeniach politycznych. Enuncjacje pozwalają sobie na głośne sądy o zajściach politycznych, o instytucjach państwowych, o polityce zagranicznej Państwa, ba — o osobach politycznych, niemiłych chwilowo rządowi; bezceremonjalny udział w bojówkach partyjnych czyni powoli ze zbrojnych organizacji cywilnych ugrupowania polityczne, o charakterze, coraz to więcej dającym do myślenia rozumnym patrjotom.

Oby ten posiew nie był starożytnym posiewem smoczych zębów, wojen domowych i nadużycia siły garści ludzkiej wobec bezbronnego narodu!

Patrjotyczne cele, które się wyznacza organizacjom zbrojnym, muszą posługiwać się drogami i środkami, pełnemi trudnych warunków, których pominięcie wykrzywić może same te cele. Patrząc na uzbrojone zastępy, nie można zapominać o ich wpływie na miljonowy naród. Wpływ ten może być dobry, lub zły. Doświadczenie uczy, że nie powinien on odgrywać roli w życiu politycznem narodu, zwłaszcza narodu, szukającego z trudem swojej formy ustrojowej, odpowiadającej potrzebom społeczeństwa i zgodnej z resztą Europy.

Zbrojenie młodzieży niebardzo zgadza się z hasłami *pacyfistycznemi*, głoszonemi przez rządy polskie. Olbrzymie rozszerzenie armji, jakiem jest uzbrojenie wszystkiego co broń nosić może, jest tylko bardzo „pośrednim" czynnikiem pokojowym...

Kto *nie* chce wojny, miałby wedle tej oryginalnej praktyki powiększać do ostatnich granic siły zbrojne! Znamy tę praktykę z czasów przedwojennych. Wiemy, do czego w rezultacie doprowadziła. Przykład Prus przedwojennych, militarystycznych, powinien być odstraszającym. Tymczasem staje się on dla wielu najbardziej kuszącym. Na wszelki przypadek...

Jeżeli militaryzacja pochłania zbyt wielką sumę energji danego narodu, można zgóry przewidzieć, że naród ten załamie się pod ciężarem zbrojeń, że nie starczy mu sił, potrzebnych dla rozwoju gospodarczego, politycznego, ba — nawet kulturalnego. W jakim stanie znajduje się pod tym względem Polska, niezbyt trudno określić. Wystarczy wskazać na straszliwe braki życia Polski poza militaryzmem.

System rządzenia Polską braków tych nie usunął i nie usunie.

L. Prz.

Cztery lata...

Dzisiaj mija 4 lata od dnia, w którym marsz. Piłsudski podjął walkę orężną o swoje rządy w Polsce. Z artykułów p. t. „System" czytelnicy nasi uświadomią sobie prawdziwą istotę tych rządów. Polega ona na tem, że Polska, po stu kilkudziesięciu latach niewoli wskrzeszona do bytu niepodległego, ma zostać państwem militarno - policyjno - biurokratycznem, posłusznem woli czy kaprysowi jednostki.

Oto „ideologja", w imię której marsz. Piłsudski cztery lata temu prosił organizacje robotnicze o pomoc dla swej akcji militarnej, ukrywając przed niemi swe dążenia i cele.

Jeżeli taka jest „ideologja" rządów marsz. Piłsudskiego, to nie o wiele lepiej przedstawia się „dorobek" czteroletni tych rządów. W ciągu tych kilku lat rządy pomajowe dokonały prawdziwego „przewartościowania wartości" w tym sensie, że endecja, przeciw której wymierzony był przedewszystkiem zamach majowy, może dziś występować nazewnątrz, jako najczystszej wody „sanacja" i na podstawie ogromnego materjału dowodowego piętnować orgję **nieprawości** rządów pomajowych.

Rządy te zakreśliły koło i wróciły do tego punktu, skąd wyszedł przewrót. Cztery lata zużyto na to, by przekonać społeczeństwo, że przewrót był niepotrzebny, gdyż nietylko nie zmienił stosunków na lepsze, lecz przeciwnie — już siłą samego faktu, że żadnego zagadnienia, zrodzonego przez przewrót i przezeń usprawiedliwionego, nie rozwiązał — stosunki te znacznie pogorszył. Miarą tego pogorszenia jest nastrój najszerszych mas społeczeństwa, przeklinających rządy pomajowe.

Prawdziwie „smutne czasy" Polski odrodzonej — ten czteroletni okres rządów pomajowych. Demokracja winna wytężyć wszystkie siły, by jaknajprędzej położyć kres tym rządom.

WYBORY DO SEJMU ŚLĄSKIEGO

Według ostatecznych (nieoficjalnych) danych PAT-a ogólna liczba 48 mandatów przypadają na listy poszczególne jak następuje:

Katolicki Blok Ludowy (Korfanty) — 13 mandatów.

Nar. Chrześcijańskie Zjednoczenie Pracy („sanacja") — 10 mandatów.

P. P. S. — 4 mandaty.

Socjaliści niemieccy — 1 mandat.

Mieszczański blok niemiecki — 15 mandatów.

N. P. R. — 3 mandaty.

Jedność robotniczo-chłopska (komuniści) — 2 mandaty.

Listy polskie otrzymały 65.87% głosów, listy niemieckie 34.13% głosów.

Na stronicy drugiej czytelnicy znajdą wyniki (nieostateczne) wyborów do Sejmu Śląskiego.

Omówimy je jeszcze osobno.

Narazie stwierdzamy, że P. P. S. wyszła obronną ręką. Partja nasza w najcięższych warunkach politycznych i gospodarczych utrzymała swoje **przodujące stanowisko w ruchu robotniczym** i kroczy na czele wszystkich innych partji robotniczych.

B. B. S. został zmieciony z powierzchni życia politycznego na Śląsku i „odrodzony socjalizm" sanacyjny jest tam już tylko trupem.

Sanacja poniosła dotkliwą porażkę. 10 mandatów na 48, to doprawdy dla stronnictwa rządowego, uprawiającego takie orgje „sanacyjne" na Śląsku, — przegrana.

Należy jednak zwrócić uwagę, że sanacji nietyle zależy na zwycięstwie wyborczem, ile na utrzymaniu swych rządów na Śląsku. A w tym celu nie potrzeba jej większości w Sejmie, lecz w Radzie Wojewódzkiej. Rada ta składa się z 7 członków, z których dwaj to wojewoda i wicewojewoda, a 5 wybiera Sejm. O ileby więc sanacji w jakikolwiek sposób udało się „przepchać" dwóch ludzi do Rady, toby posiadła w niej większość i rządziłaby nadal na Śląsku, nie licząc się z większością Sejmu. O ile zaś znajdzie się w mniejszości w Radzie, to grozi—to... samo, grozi ta sama taktyka, jaką stosuje Rząd Piłsudskiego wobec parlamentu Rzplitej.

Możliwości te podkreślamy już z góry, jako najważniejsze momenty polityczne, wynikające z wyborów śląskich.

OBRADY MIĘDZYNARODÓWKI GÓRNIKÓW W KRAKOWIE

(telefonem)

Kraków, 12 maja.

Dziś popołudniu, o godz. 3-ej, w pięknej sali Rady Miejskiej miasta Krakowa, rozpoczęły się obrady Międzynarodowego Związku Górników, w obecności blisko 150 delegatów, reprezentujących około 2 miljonów górników w 12 krajach.

Po zagajeniu obrad przez tymczasowego przewodniczącego Międzynarodówki, tow. **Desjardin** (Belgja) zjazd powitał im. m. Krakowa p. prezydent **Rolle**; następnie wicemarszałek tow. **Zygmunt Żuławski** przemawiał, imieniem **Komisji Centralnej Związków Zawodowych** witając przybyłych w serdecznych słowach i stwierdzając, że robotnicy polscy są dumni i szczęśliwi, że gościć mogą w Polsce ten pierwszy wielki międzynarodowy Kongres robotniczy w chwili, kiedy świat kapitalistyczny doprowadził gospodarkę światową do absurdu **i robotnicy muszą przedsięwziąć przebudowę życia gospodarczego na nowych podstawach, w skali międzynarodowej.**

Gospodarz Kongresu, pos. tow. Jan **Stańczyk** serdecznie przywitał swoich gości, wyrażając zadowolenie, że młoda organizacja górników polskich zaszczycona została tem, iż Międzynarodówka przyjęła jej zaproszenie na odbycie obrad w Polsce.

Tow. **Desjardin**, dziękując za przemówienia powitalne, gratulował klasie robotniczej polskiej jej świetnej organizacji i dotychczasowych sukcesów w walce o lepszy ustrój i o lepszą dolę robotnika.

Następnie tow. **Desjardin** wyraził ubolewanie z powodu ustąpienia ze stanowiska przewodniczącego Międzynarodówki tow. **Herberta Smitha** (Anglja).

Mówca dał przegląd najważniejszych wydarzeń w górnictwie od ostatniego Kongresu w Nimes w r. 1928. Wtedy obradowano w czasie najostrzejszego kryzysu w górnictwie. Znajdowaliśmy się w defensywie, broniąc się przed dalszem pogorszeniem naszych warunków, zdając sobie sprawę z tego, **że jedynie przez wzmocnienie krajowych organizacji zawodowych i przez usprawnienie współpracy międzynarodowej będziemy mogli utrzymać stan posiadania i kroczyć naprzód.**

Staraliśmy się o porozumienie z Międzynarodowem Biurem Pracy w celu osiągnięcia większej jednolitości ustawodawstwa robotniczego w różnych krajach, produkujących węgiel, by uniknąć tego, iż kraje o lepszem ustawodawstwie cierpią na rynkach międzynarodowych wskutek nieuczciwej konkurencji tych państw, gdzie robotnicy mają gorsze warunki pracy.

W końcu mówca wezwał do czujności i do wytężonej pracy, ponieważ, po 2 latach względnego dobrobytu w górnictwie węglowem, weszliśmy znowu w okres ciężkiego przesilenia, które przemysłowcy chcą sobie odbić na skórze robotnika.

TYSIĄCZNE TŁUMY

oddały wczoraj ostatnią posługę towarzyszowi naszemu **Stanisławowi Posnerowi.**

Opis pogrzebu na stronie 2-ej.

JAK ODBYWAŁO SIĘ GŁOSOWANIE NA ŚLĄSKU

Ze Śląska donoszą nam, że aczkolwiek władze nie stosowały terroru wyborczego, któryby się uwydatnił nazewnątrz, to jednak nie da się powiedzieć, by wybory były czyste. Nacisk na robotników i urzędników ze strony władz i administracji fabryk dawał się dość mocno we znaki; były też w ruchu pieniążki wyborcze, zwłaszcza dla BBS.

W niedawnych wyborach do rad gminnych były wypadki **unicestwiania tajności wyborów.** Działo się w ten sposób, że na kopertach, wręczonych głosującym, notowano ołówkiem numer wyborcy według kolejności głosowania, tak, że przy obliczaniu głosów przewodniczący wiedział na jaką listę głosował wyborca. Nie wiemy jeszcze, czy metodę tę stosowano także przy wyborach do Sejmu. Jeżeli stosowano, to mielibyśmy do czynienia z **bezprawiem** o nieobliczalnych następstwach.

Łamanie tajności pociągałoby za sobą **represje** w stosunku do osób, niemiłych czy niewygodnych dla władz i „systemu". Z drugiej zaś strony stworzonoby precedens do naśladowania na „szerszym terenie", a przedewszystkiem w wyborach do parlamentu.

Zbyteczna tłómaczyć jak groźne i niebezpieczne skutki sprowadzić może podobne fałszowanie woli ludności.

Dlatego sprawy tej nie spuścimy z oka, i pilnie śledzić będziemy wszelkie nowe „precedensy" sanacyjne w tej dziedzinie.

OTWARCIE 59 SESJI RADY LIGI NAR.

Genewa, 12 maja. (PAT.). 59 sesja Rady Ligi została otwarta przez ministra spraw zagranicznych Jugosławji, Marinkowicza, wobec licznie zgromadzonej publiczności, oraz dziennikarzy międzynarodowych. Na posiedzeniu poufnem Rada załatwiła różne sprawy budżetowe i administracyjne, oraz zatwierdziła szereg nominacji i dymisji, między innemi nominację Wetheimera, nowego niemieckiego członka sekcji informacyjnej Ligi Narodów. Następnie na posiedzeniu publicznem przyjęto parę, o mniejszem znaczeniu, raportów, przyczem niemiecki minister Spraw Zagranicznych Curtius, który po raz pierwszy zasiadł dziś przy stole Rady, odczytał doskonałą francuszczyzną raporty w sprawach gospodarczych. Żadne ważniejsze deklaracje nie nastąpiły, wbrew oczekiwaniom, przy raporcie o marcowej konferencji gospodarczej t. zw. rozejmu celnego. Jednakże ostatnio niepowodzenia w dziedzinie akcji ekonomicznej Ligi Narodów znalazły swój wyraz w bezterminowem odroczeniu doradczego komitetu ekonomicznego, który zwykle zbiera się na parotygodniową sesję w maju.

Po południu odbędą się prywatne spotkania członków Rady, zarówno na mieście, jak i w gmachu sekretarjatu, gdzie obradują też zazwyczaj t. zw. komitety Trzech. Ministrowie Spraw Zagranicznych Henderson i Grandi spotkają się na śniadaniu.

ZGON ZNANEGO SENATORA FRANCUSKIEGO

Paryż, 12 maja. (PAT.). Zmarł senator Pams, b. kandydat na stanowisko prezydenta republiki.

POŻEGNANIE STANISŁAWA POSNERA

Z szeregów socjalizmu ubył człowiek, który przez całe życie pracował dla ludu pracującego.

Na wieść o śmierci **Stanisława Posnera** smutkiem okryły się serca robotników.

W bólu serdecznym pogrążeni, przybyli wczoraj robotnicy Warszawy i delegacje wielu miast, by złożyć hołd temu, co oddał sprawie Socjalizmu wszystkie swoje siły, który do ostatnich dni ofiarnego życia swojego odważnie siał wśród tych, którzy walczyli o wolność.

Umarł Stanisław Posner — człowiek wolności, pracownik niestrudzony i ofiarny, ten, który zawsze bronił praw człowieka i jego godności, umarł głosiciel sprawiedliwości, głosiciel ideałów braterstwa ludów i międzynarodowej solidarności, zapatrzony w piękno, dobro, dawał z siebie to wszystko, co może dać człowiek szlachetny i wielkiego serca.

Umarł człowiek, który życiem i pracą swoją dobrze zasłużył się sprawie wyzwolenia Polski i proletarjatu.

* * *

Wczorajszy pogrzeb Stanisława Posnera poruszył całą robotniczą Warszawę.

Pod dom Związku Kolejarzy przybyły tłumy robotników i robotnic. Liczne delegacje z prowincji przyjechały do Warszawy, by złożyć hołd cieniom Zmarłego Towarzysza.

Nad głowami wielotysięcznych mas unoszą się bojowe sztandary socjalistyczne, spowite kirem żałoby. Wokół sztandarów grupują się liczne delegacje Związków Zawodowych, dzielnic partyjnych, poszczególnych O. K. R-ów i młodzieży robotniczej.

Do hallu Z. Z. K. przybywają coraz to inni przyjaciele Zmarłego.

W hallu, przerobionym na kaplicę, wśród czerwonych sztandarów, zieleni, morza kwiatów, świec płonących — stoi trumna ze zwłokami Zmarłego.

Trumna jest przykryta czerwonym sztandarem.

Wśród grobowej ciszy żałobnicy biorą trumnę na ramiona.

Chór robotniczy odśpiewuje pieśń żałobną.

Na żałobną mównicę, przybraną czerwienią i zielenią, wchodzi przewodniczący Centralnej Komisji Związków Zawodowych, tow. pos. **Kwapiński**, który żegna Zmarłego w imieniu Klasowych Związków. Następnie w serdecznych słowach żegnają towarzysza Posnera — prezes C. K. W. P. P. S. tow. pos. **Barlicki** i sekretarz generalny T. U. R. tow. senator **Kopciński**.

Mówcy w przemówieniach podnoszą zasługi Zmarłego, jego prawość i szlachetność, pracę ofiarną, i składają hołd Jego cieniom.

Przy dźwiękach marsza żałobnego, rusza bardzo długi pochód. Pochód jest tak liczny, że gdy jego czoło znajdowało się na Krakowskiem Przedmieściu przy ulicy Królewskiej, koniec znajdował się na Tamce przy ulicy Topiel.

Wzdłuż chodników ulic, któremi szedł pochód, stały tłumy publiczności.

Na czele konduktu żałobnego idą przedstawiciele W. O. K. R. P. P. S. oddział milicji PPS., a za nią delegacje z wieńcami.

Wieńców było z górą 40, a między niemi od: (wyliczamy podług kolejności) Senatu Rz. P. : C. K. W. PPS.; ZPPS.; Zarz. Głównego TUR.; Zarz. Gł. ZZK.; Zw. Nauczycielstwa polskich szkół średnich, Oddziału łódzkiego TUR., od O. K. R. PPS. Pabjanice, OKR. PPS. Warszawa, OKR. Radom, od Związku Młodzieży „Zjednoczenie", Redakcji „Robotnika", dzieln. PPS. Wola, OKR. PPS. Łodzi, Syndykatu Związku Dziennikarzy, Gazety Sądowej, Zw. Metalowców, dziel. PPS. Jerozolima, Zw. Zaw. Rob. Budowlanych, Oddz. II, Komitetu Centralnego Bundu, Robotn. Tow. Przyjaciół Dzieci, Związku Niezależ. Młodz. Socjal. (akad.), Pol. Stron. Ludowego „Wyzwolenie", Stowarzyszenia Więźniów Polit., Aleksandra Lednickiego, Sen. Lubomirskiego, mec. Nagórskich, rodziny Niemyskich, min. A. Zaleskiego i in.

Za delegacjami z wieńcami, postępują delegacje ze sztandarami.

SZTANDARY

Pierwszy niesiony jest sztandar C. K. W. PPS., koło którego idzie eskorta honorowa z członków milicji PPS.

Dalej idą sztandary: I koła ZZK. Wolskiego koła ZZK., PPS. z Pruszkowa, Siedlec, dzieln. PPS. Jerozolima, Warsztatów Głównych tramwajowych, koła tramwajowego Muranów, PPS. Grodzisk, Zw. Gastronomiczno - hotelowego, Rob. Tow. Przyjaciół Dzieci, Centraln. Wydz. Kobiecego PPS., Warsz. Wydz. Kobiecego PPS., klubów kobiet pracujących, dzielnicy PPS Wola, fabryczny Wola—Czyste, Czerw. Harcerstwa.

Barwną grupę stanowi 10 sztandarów Organizacji Młodzieży TUR. i wiązanka żywego kwiecia z szarfami 20-metrowej długości.

Dalej znów sztandary: dzielnicy PPS. Mokotów, Awiaty, koła kobiecego PPS. dzielnicy Praga, Zw. Niezal. Młodz. Socjal., dzieln. PPS. Praga, Zw. Tytoniowego, OKR. PPS. Częstochowa, PPS. Żyrardów, Wołomin, Otwock, Tłuszcz, fabryk Lilpop i Rau, dzieln. PPS. Nowe-Brudno, ZRSS. i RKS. Skra, PPS. dziel. Czerniaków „Grochów", Pocztowej, Powiśla, Starówki, Zw. Budowlanego, Automobilistów, dzieln. PPS. Marymont, rob. fabryki Parowóz, dzieln. PPS. Powązki, PPS. z Sochaczewa, robotn. z fabryki Ursus i inne. W pochodzie przygrywały orkiestry Elektrowni i Norblina

ZA KARAWANEM

Ponad tłumem idącym w żałobnym kondukcie, na wysokim karawanie, zaprzężonym w cztery czarne konie stoi trumna ze zwłokami Stanisława Posnera.

Trumna przykryta sztandarem Stowarzyszenia b. więźniów politycznych — otoczona przez straż marszałkowską tonie w kwieciu wieńców.

Za trumną postępują: rodzina zmarłego i przyjaciele, Klub Parlamentarny Polskich Socjalistów i C. K. W. PPS., Zarząd Gł. TUR. i tłumy publiczności.

Wśród przybyłych na pogrzeb widzimy m. in. Marszałka Sejmu tow. **Daszyńskiego**, Prezesa Sądu Najwyższego Supińskiego, b. ministra Dutkiewicza, min. Cara, wicem. Sieczkowskiego, posła Woźnickiego, prezesa „Wyzwolenia" pos. Malinowskiego, sen. Januszewskiego, Lubomirskiego, ob. Thugutta, mec. Nagórskiego, mec. Lednickiego, tow. Wasilewskiego, nacz. Hołówkę, przedstawicieli N. P. R. pos. Jankowskiego. Popiela i Chądzyńskiego, pos. Strońskiego, sen Everta, v. marszałka Dąbskiego, wielu posłów i senatorów ze Stronnictwa Chłopskiego, Piasta, B. B., Klubu Narodowego.

NA CMENTARZU

Tłumy zaległy cmentarz. Nad otwartą mogiłą wygłoszono szereg przemówień. Z powodu spóźnionej pory podamy je w jutrzejszym numerze „Robotnika".

PO ZGONIE TOW. STANISŁAWA POSNERA

KONDOLENCJE

W dalszym ciągu otrzymaliśmy szereg listów i depesz kondolencyjnych z wyrazami głębokiego żalu, oraz czci i uznania dla zmarłego tow. Stanisława Posnera.

Między innemi, kondolencje złożyli: ambasador Rzeczypospolitej francuskiej, p. **Laroche**, na ręce grupy polsko-francuskiej, p. Jana Dębskiego; **grupa parlamentarna polsko - francuska; tarnowski** O. K. R. P. P. S.; **lubelski** O. K. R. P. P. S.; **pabjanicki** O. K. R. P. P. S.; O. K. R. P. P. S. i Rada Związków Zawodowych w **Częstochowie**; Komitet Centralny **Poale-Sjonu** (Zjedn. Z. C. S. P.); **Centralny Komitet Związku Młodzieży „Cukunft"; Związek Zawodowy Maszynistów Kolejowych w Polsce; Związek Zawodowy Pracowników Kolejowych** (Zarząd Okręgu Warszawskiego); **radomski** O. K. R. P. P. S.; pp. **Ernest Łuniński**, pos. **Janusz Radziwiłł, Stefan Baliński.**

Na adres Ministerjum Spraw Zagranicznych nadesłali kondolencje: **sekretarz generalny Ligi Narodów** w Genewie, **p. Eric Drummond**, oraz radca Ambasady Polskiej w Paryżu, p. **Władysław Neuman.**

Zagraniczne biuro **Gruzińskiej partji socjal demokratycznej** (prezes **Salakaia**); Zarząd **Tow. Wyższej Szkoły Dziennikarskiej** (prezes **Aleksander Dzieduszycki**); minister **Chodźko**, w imieniu **Polskiego Komitetu do walki z handlem kobietami**, oraz w imieniu własnem; **Związek Zaw. Transportowców; organizacje P. P. S, Związki zawodowe, T. U. R. i Rob. Tow. Przyjaciół Dzieci w Białej Podlaskiej;** Kluby sejmowy i senacki **B. B. W. R.;** wicemarszałek **Hałuszczyński;** senator **Siennicki**, gen. **Sikorski;** Komitet **P. P. S. w Lidzie** (tow. tow. **Stażowski i Raduski**); **O. K. R. P. P. S. w Łukowie; Rada Główna Związku Zawodowego Małorolnych Rzeczypospolitej Polskiej;** pp. **M. Kiniorski**, dr. **Seidl** (Lwów); **Felicja i Szymon Peretzowie; Ukraiński Zw. Rob. Rolnych i Leśnych (Siejba).**

Zarządy główne **Polskiego Towarzystwa walki z alkoholizmem „Trzeźwość", abstynenckiej Ligi Kolejarzy i Wydziału Kobiecego Tow. „Trzeźwość";** Redakcja miesięcznika **„Trzeźwość"** (dr. dr. T. Bisaga, prof. T. Janiszewski, M. Rudolfowa, S. Stypułkowski, red. J. Szymański).

Oprócz wymienionych depesz kondolencyjnych masowo napływają depesze od organizacyj partyjnych i turowych.

ZAMIAST KWIATÓW NA TRUMNĘ TOW. STANISŁAWA POSNERA

NA ROBOTNICZE TOW. PRZYJACIÓŁ DZIECI

Składają:

Paweł i Helena Mayznerowie, dla uczczenia pamięci drogiego, nieodżałowanego przyjaciela, senatora Posnera — zł. 50.

Dr. Bornstein Łychowska, z wyrazem czci dla wielkiego umysłu i wielkiego serca — zł. 100.

Tow. Antonina Szererowa — zł. 50.

Leon i Wanda Wasilewscy — zł. 50.

Tow. **Władysław Gumplowicz**—zł. 15,

Zrzeszenie prawników socjalistów w Polsce — zł. 30.

Doktorostwo K. Baciowie, dla uczczenia pamięci St. Posnera — zł. 25.

Janina i Henryk Flatauowie, dla uczczenia pamięci nieodżałowanego Stanisława Posnera — zł. 50.

Akademicki Związek Przyjaciół Ligi Narodów — zł. 40.

Leon Supiński, zamiast kwiatów na trumnę nieodżałowanego Stanisława Posnera, — zł. 50.

Urzędnicy i funkcjonarjusze niżsi Senatu i Sejmu (Biura i Bibljoteki) — złotych 360.

NA TOWARZYSTWO UNIWERSYTETU ROBOTNICZEGO

Marszałek Sejmu, tow. Ignacy Daszyński, zamiast wieńca na trumnę kochanego wice - prezesa Stanisława Posnera — zł. 50.

Tow. **Tadeusz Tomaszewski** — zł. 50,

NA BIBLJOTEKI RUCHOME.

Zarząd Organizacji Nauczycieli Socjalistów zł. 50.

STRAJK WŁOSKI W ELEKTROWNI WARSZAWSKIEJ

W związku z zatargiem w elektrowni warszawskiej wczoraj trwał tam parogodzinny strajk włoski.

WYBORY ŚLĄSKIE

SOCJALIŚCI POLSCY I NIEMIECCY— 5 MANDATÓW.—PORAŻKA SANACJI.—

DRUZGOCĄCA KLĘSKA B. B. S.

Katowice, 12 maja. (PAT). Nieoficjalne wyniki głosowania w powiecie bielskim, okręgu Cieszyn. Uprawnionych do głosowania 32565, głosowało 26.819, ważnych głosów — 26.654.

Lista Nr. 1 — Katolicki Blok Ludowy (Korfanty) — 2140.

Nr. 2 — P. P. S. — 10.346.

Nr. 3 — Socjaliści niemieccy — 3523.

Nr. 4 — Zjedn. Front Rob. Górn.—7.

Nr. 5 — Zjedn. Front Chłopski—1432.

Nr. 6 — Śląski Blok Samoobrony —.

Nr. 7 — Powsz. Zjedn. Gosp. Stanu Średniego — 525.

Nr. 8 — Nar. Chrz. Zjedn. Pracy (sanacja) — 5079.

Nr. 9 — Nar. Ruch Robotniczy — 19.

Nr. 10 — Deutsche Wahlgemeinschaft — 3242.

Nr. 11 — B. B. S. — 131.

Nr. 12 — Kat. Centrum Ludowe — 78.

Nr. 13 — Blok Jedności Rob. Chł. — 10.

Nr. 14 — Obrona Uchodźców — 11.

Katowice, 12 maja. (PAT.). Tymczasowe wyniki głosowania w okręgu wyborczym 1-ym Cieszyn: ważnych głosów 220.940.

Lista Nr. 1 — Katolicki Blok Ludowy (Korfanty) otrzymała 58.869 głosów (6 mandatów).

Lista Nr. 2—P. P. S. otrzymała 30.676 głos. (2 mand.).

Nr. 3 — Deutsche Sozialistische Arbeits Partei in Polen — 11.024 głos. (1 mand.).

Nr. 4 — Zjednoczony Front Robotniczo-Górniczy — 4859 gł. (bez mand.).

Nr. 5 — Zjednoczony front chłopski w Cieszyńskiem — 3246 gł. (bez mand.).

Nr. 6 — Śląski Blok Samoobrony — 630 gł. (bez mand.).

Nr. 7 — Powszechne Zjednoczenie Gospodarcze Stanu Średniego—2483 gł. (bez mand.).

Nr. 8 — Narodowe Chrześcijańskie Zjedn. Pracy (sanacja) 43.462 gł. (4 mandaty).

Nr. 9 — Narodowy Ruch Robotniczy — 15.468 gł. (1 mandat).

Nr. 10 — Deutsche Wahlgemeinschaft — 47.539 gł. (4 mandaty).

Nr. 11—B. B. S. — 809 gł. (bez mand.).

Nr. 12 — Katol. Centr. Ludowe — 882 gł. (bez mand.).

Nr. 13 — Blok Jedności Rob. Chłop. — 1147 gł. (bez mand.).

Nr. 14 — Chrześcijańskie Stron. dla Obrony Interesów Uchodźc. Stanu Robotn. i Średniego — 860 gł. (bez mand.).

Wyniki te są niezupełne, ponieważ brak danych z 3 gmin powiatu Rybnickiego.

W okręgu wyborczym 2-im Katowice uprawnionych do głosowania 121.125, ważnych głosów 113.855.

Lista Nr. 1 — Katol. Blok Ludowy — (Korfanty) — 21.747 gł. (4 mand.).

Lista Nr. 2—BBS. 1732 gł. (bez mand.).

Nr. 3 — Deutsche Sozialistische Arbeits-Partei in Polen — 4334 gł. (bez mandatu).

Nr. 4 — Blok Jedn. Robot.-Chłop. — 11.731 gł. (1 mand.).

Nr. 5 — PPS. — 8665 gł. (1 mand.).

Nr. 6 — Śląski Blok Samoobrony — 203 gł. (bez mand.).

Nr. 7 — Narod. Ruch Robotn.—8600 gł. — (1 mandat).

Nr. 8 — Narod. Chrześc. Jednoczenie Pracy (sanacja) — 14.397 gł. (3 mand.).

Nr. 10 — Związ. Roln. Śląskich—123 głosy — (bez mand.).

Nr. 11 — Deutsche Wahlgemeinschaft — 36.215 gł. (5 mandat.).

Nr. 12 — Katol. Centrum Śląskie — 576 gł. (bez mand.).

Nr. 13 — Chrześc. stron. dla obrony inter. uchodźc. — 1025 gł. (bez mand.).

Nr. 14—Zjedn. właśc. domów i gruntów — 3275 gł. (bez mand.).

Nr. 15 — Śląskie Zjedn. Ludowe — 1232 gł. (bez mand.).

Dotychczas brak wyników z 6-ciu gmin tego okręgu.

Katowice, 12 maja. (PAT.). W okręgu wyborczym 3-im Królewska Huta ważnych głosów 181.335. Na poszczególne listy padły głosy, jak następuje:

Lista Nr. 1 — Katol. Blok Ludowy — (Korfanty) — 36.565 gł. (3 mand.).

Lista Nr. 2 — BBS. — 1376 gł. (bez mand.);

Nr. 3 — Deutsche Soz. Arb. Part. in Polen — 7.613 gł. (bez mand.).

Nr. 4 — PPS. — 8804 gł. (1 mand.).

Nr. 5 — unieważniona.

Nr. 6 — Blok Jedności Robot.-Chłop. 11.887 gł. (1 mand.).

Nr. 7 — Narod. ruch robotn. — 12.484 głos. (1 mand.).

Nr. 8 — Narod. Chrześc. Zjednoczenie Pracy (sanacja) — 29.776 gł. (3 mand.).

Nr. 10 — Śląski Blok Samoobrony — 242 gł. (bez mand.).

Nr. 11 — Deutsche Wahlgemeinschaft 66.128 gł. (6 mand.).

Nr. 12 — Chrześc. Stron. dla obrony inter. uchodź. stanu robotn. i średn. — 1830 gł. (bez mand.).

Nr. 13 — Katol. centrum śląskie — 707 gł. (bez mand.).

Nr. 14 — Zjednoczenie właśc. domów i gruntów — 4650 gł. (bez mand.).

ZAMACH SAMOBÓJCZY W SĄDZIE

Wczoraj rano do biura sekcji III (8 wydział karny) w sądzie okręgowym przy ul. Miodowej Nr. 15, doprowadzony był pod eskortą szeregowiec W. P. 25-letni Bolesław Badowski, przebywający w wojskowem więzieniu śledczem Nr. 1 (Dzika 19). W czasie przeglądania swych papierów, Badowski nagle podskoczył do okna i uderzywszy głową, rozbił 2 szyby, poczem upadł na podłogę i zaczął połykać kawałki szkła. Urzędnicy, służba, oraz sierżant pilnujący desperata, rzucili się na ratunek. Lekarz pogotowia, po udzieleniu pomocy przewiózł desperata do szpitala w temże więzieniu. Dochodzenie prowadzi I pluton żandarmerji.

SAMOBÓJSTWO Z BRAKU PRACY

Przy ul Długiej 31, w suterynie, w mieszkaniu własnem w nocy z niedzieli na poniedziałek, popełnił samobójstwo 60-letni Wacław Henryk Polkowski, wyrobnik. Przez 6 lat pracował on w hurtowym składzie papieru, tektury i materjałów piśmiennych Leona Wandla, przy ul. Długiej 31. Od lutego r. b. Polkowski pozostawał bez pracy.

Wczoraj rano do mieszkania Polkowskiego zapukał kolega jego Dawid Cytrynbaum, który również pracował w tejże firmie. Nie mogąc doczekać się otwarcia drzwi, C., zawiadomił sąsiadów. Jeden z nich Paweł Gieleta, przeczuwając, że Polkowski mógł popełnić samobójstwo, zawiadomił policję. Po otworzeniu drzwi zastano Polkowskiego, wiszącego na sznurku od bielizny przymocowanym do haka. Lekarz pogotowia stwierdził śmierć, która mogła nastąpić przed kilku godzinami.

Polkowski już w nocy z 16 na 17 kwietnia r. b. usiłował popełnić samobójstwo i w tym celu napalił w piecu kuchennym, zasunął szyber i usunął fajerki z otworów. Rano sąsiad Gieleta, zdziwiony, że Polkowski nie wychodzi i na pukanie drzwi nie odpowiada, wszedł przez okno do suteryny, gdzie zastał desperata omdlałego.

TEKST DEPESZY KONDOLENCYJNEJ SEKRETARZA LIGI NARODÓW

Warszawa, 12 maja. (PAT). P. minister Spraw Zagranicznych Zaleski otrzymał od sekretarza generalnego Ligi Narodów depeszę treści następującej:

„Sekretarjat Ligi Narodów z wielkiem ubolewaniem otrzymał wiadomość o śmierci Stanisława Posnera. Swojem zupełnem oddaniem się hasłom Ligi i swoją pracą w Genewie zmarły zasłużył na wdzięczność wszystkich przyjaciół Ligi. Proszę Waszą Ekscelencję o wyrażenie rządowi polskiemu oraz rodzinie Stanisława Posnera — szczerego współczucia w imieniu moich współpracowników i mojem własnem. (—) Drummond, sekretarz generalny".

PROCES SĄDOWY O 20 GROSZY

Okręgowy sąd karny w Poznaniu rozpatrywał niezwykłą sprawę. Przedmiotem aktu oskarżenia było przestępstwo, które naraziło skarb państwa na stratę 20 groszy. Prokuratura zarzuciła kierownikowi jednej z firm, p. Kruszewskiemu, że na fakturze towarowej nalepił już raz użyty znaczek stemplowy wartości 20 gr. Sąd uniewinnił oskarżonego po wyczerpującem zapoznaniu się z materjałem faktycznym sprawy.

PRZEGLĄD PRASY

4-lecie przewrotu.

„Gazeta Warszawska", w związku z przypadającem dziś 4-leciem przewrotu majowego, nazywa okres rządów sanacyjnych okresem „łamania":

„Złamano konstytucję, złamano i łamie się wciąż poczucie prawne, złamano zaufanie społeczeństwa w przyszłość. I dziś jeszcze od czasu do czasu zapowiada się łamanie kości. Mamy wciąż do czynienia z łamaniem i łamaczami".

...By rządzić, nie wystarczy „łamać". Nigdy ta prawda nie występowała wyraźniej, jak w obecnej chwili, w czterolecie majowego przewrotu".

Sesja nadzwyczajna Sejmu.

„Czas" sanacyjny nie wierzy w celowość" obrad sesji nadzwyczajnej:

„Dlatego też nie należy przywiązywać poważniejszego znaczenia do nadzwyczajnej sesji sejmowej. Wypełnią je rekryminacje, a po paru dniach zakończy zgon gwałtowny. Stosunki nie układają się tak, aby można obecnie w Polsce wierzyć w jakąkolwiek współpracę rządu z sejmem, a sejmu z rządem".

„Gazeta Warszawska" tak określa zadanie Sejmu na sesji nadzwyczajnej:

„Pierwszym elementarnym obowiązkiem Sejmu jest obrona swych zasadniczych uprawnień, niedopuszczenie do „precedensów", które godziłyby w jego istnienie. Trzeba bowiem sobie zdawać sprawę z dwóch rzeczy:

— Sprawa p. Czechowicza, to zagadnienie prawa kontroli Sejmu nad wydatkami,

— obecność p. Prystora w rządzie, to odebranie Sejmowi prawa usuwania ministrów.

Gdyby Sejm, zebrawszy się obecnie, nie upomniał się zaraz o te dwa kardynalne swoje uprawnienia — kontrolę nad wydatkami i usuwanie ministrów — to stworzyłby „precedens", przez który zniweczyłby sam siebie i zawiódł zaufanie społeczeństwa. — Gdyby Sejm to zrobił, to przyznałby uroczyście i otwarcie rację tym, którzy twierdzą, że jest zgoła niepotrzebny".

„Polska Zbrojna" powtarza te same banialuki o motywach wniosku Centrolewu co „Gazeta Polska".

„Przełom" przeciw „Nowej Kadrowej".

„Przełom" organ sanacyjnego Zw. Pracy Wsi i Miast występuje przeciw brukowo-faszystowskiej sanacyjnej „Nowej Kadrowej". Jest to pierwszy głos krytyczny z obozu sanacyjnego przeciw łobuzerce faszystów sanacyjnych:

„Zamach dokonany obecnie miałby dwa szkodliwe następstwa: przesunięcie się środka ciężkości pewnych odcinków obozu ku reakcji społecznej, a więc uwstecznienie życia i, co groźniejsze — zejście pod ziemię całego szeregu poważnych odcinków politycznych, zawodowych i społecznych. Nie byłby to „wyścig", lecz zanik pracy społeczno-państwowej, stawiający zasadnicze, mocarstwowe zadania państwa pod wielkim znakiem zapytania. W drodze zamachu stanu miałaby się dokonać zmiana ustroju państwa. Jesteśmy przeciwnikami takiego bezwzględnego oktrojowania konstytucji, ponieważ nie wyzyskano dotąd wszystkich możliwości, ponieważ nie uczyniono dotąd dostatecznie mocnego nacisku w drodze ustawodawczej, ażeby sprawę zmiany ustroju Rzeczypospolitej postawić na czoło zagadnień.

Jeśli w rezultacie zamachu mamy otrzymać państwo o znamionach policyjnych, będzie to sprzeczne z naszem hasłem z naszem wyznaniem wiary o Wolnej, Niepodległej i Ludowej Polsce.

...Stanowczo sprzeciwstawiamy się tego typu karkołomnym eksperymentom".

B.

CZYŻBY ROZWIĄZANIE SEJMU?

Wczoraj rozeszła się w kołach politycznych pogłoska o zamierzonem rozwiązaniu Sejmu i rozpisaniu nowych wyborów na sierpień r. b.

Zapewniano, że już nawet dekret jest przygotowany i że z ogłoszeniem go czekano na powrót z Wilna marsz. Piłsudskiego.

Do pogłoski tej nie przypisujemy narazie większej wagi, gdyż nie wydaje nam się, aby wynik wyborów na Górnym Śląsku miał zachęcić Rząd do próby sił na szerszym terenie.

ARESZTOWANIE JANA HEMPLA

Jak donosi **„Nasz Przegląd"** aresztowany został na ulicy znany publicysta i działacz wolnomyślicielski Jan **Hempel**.

300-TYSIĘCZNA ARMJA BEZROBOTNYCH

W WALCE Z BEZROBOCIEM

W piątkowym numerze „Robotnika" zamieściliśmy wywiad z tow. Zdanowskim, dotyczący sprawy bezrobocia w Polsce. W dalszym ciągu akcji podjętej przez nas, podajemy dane dotyczące stanu bezrobocia i działalności Funduszu Bezrobocia i Państwowego Urzędu Pośrednictwa Pracy.

Fundusz Bezrobocia i Państwowy Urząd Pośrednictwa Pracy — są to instytucje powołane do walki z bezrobociem i zmniejszania jego tragicznych skutków.

Nie wszyscy jednak mogą korzystać ze świadczeń Funduszu Bezrobocia, świadczeń, udzielanych z tytułu ustawy.

Dziesiątki tysięcy robotników, zatrudnionych w warsztatach małych (liczących do 4-ch pracowników) są pozbawieni prawa do zasiłku.

Urzędy pośrednictwa Pracy nie spełniają swojego zadania, do którego zostały powołane.

Czynności swoje sprowadzają niemal wyłącznie do stemplowania legitymacyj bezrobotnych.

JAK DZIAŁA WARSZAWSKI ODDZIAŁ URZĘDU POŚR. PRACY?

W Warszawskim oddziale Urzędu Pośrednictwa Pracy jest zarejestrowanych **16.330** bezrobotnych (stan na dzień 2 maja 1930 r.).

W okresie od 27.IV. do 2.V wpłynęło ze strony przedsiębiorców zapotrzebowanie **177 robotników.** Urząd pośr. pracy zakwalifikował do pracy zgłoszonej **322** bezrobotnych; pracę dostało **131.**

INSTYTUCJE PAŃSTWOWE NIE WSPÓŁDZIAŁAJĄ Z P.U.P.P.

Urzędy Pośrednictwa Pracy nie są w stanie rozwinąć swojej działalności w całej pełni. Instytucje i przedsiębiorstwa państwowe z Urzędem nieomal **wcale nie współpracują.**

Jeżeli są wolne miejsca, jeżeli tu i owdzie jakieś przedsiębiorstwo państwowe zapotrzebuje robotnika, to przyjmuje się go z pominięciem Urzędu Pośrednictwa Pracy.

Fabryki prywatne i prywatne przedsiębiorstwa **również zapotrzebowań do urzędu nie zgłaszają.**

W tych warunkach **pośredniczenie urzędu w wynajdywaniu pracy staje się fikcją i Urząd ten, raczej należałoby nazwać „Urzędem stemplowania bezrobotnych".**

WPROWADZIĆ PRZYMUS ZGŁASZANIA PRACY.

Jedynem wyjściem z tej sytuacji jest wprowadzenie **przymusu** zgłaszania do Urzędu Pośrednictwa Pracy każdego wolnego miejsca pracy.

Jeżeli Ministerjum Pracy chce postawić działanie Urzędu na właściwym poziomie, to przymus tego rodzaju winno wprowadzić.

W ten sposób usunie się z życia publicznego handel posadami, kupowanie sumień ludzkich za cenę pracy, żerowanie ludzi złej woli na nędzy bezrobotnego, który tak często pada ofiarą oszukańczych „stosunków" pokątnych pośredników pracy.

BEZROBOCIE W KRAJU.

Jak wielkie są rozmiary bezrobocia w Polsce, niech świadczy poniższa tabelka:

Miasto lub obwód	okres czasu	Zarejestrowanych	pobiera zasiłki	mężczyzn	kobiet
Warszawa	21—27 IV	16619	8363	7051	1312
Żyrardów	7—13 IV	ponad 3000	1125	836	289
Łódź	14—20 IV	24397	22084	13605	8479
Zgierz	„	brak danych	1050	606	444
Pabjanice	„	„	1515	833	682
Tomaszów M.	„	„	1153	789	364
Kalisz	„	„	968	683	285
Piotrków	„	„	959	698	261
Zagłębie Dąbr.	7—13 IV	19504	14060	11200	2860
Śląsk Górny	14—20 IV	34302 wraz ze Śląskiem Ciesz.	12000	10765	1236
			dotyczy tylko G. Śląska		
Kraków	31 III-6 IV	brak danych	857	725	132
Radom	21—27 IV	„	1566	1350	21
Poznań	14—20 IV	„	2259	1872	387
Bydgoszcz	21—27 IV	„	1398	1176	222
Białystok	21—27 IV	„	1919	1123	796

Krótkie tylko spojrzenie na tabelkę unaocznia **bezmiar** nędzy tych, którzy są bezpośredniemi ofiarami obecnych stosunków gospodarczych.

W Warszawie pobiera zasiłki tylko **50%** zarejestrowanych, w Żyrardowie **30%**, w Zagłębiu **70%**, na Śląsku **33%**.

Cyfry te mówią same za siebie. **Wymowa tych cyfr bije jaknajmocniej w pomajowy system rządzenia.**

300-TYSIĘCZNA ARMJA BEZROBOTNYCH.

Bezrobocie jest wielkie. Nie zmniejsza się ono w miesiącach letnich w takim stopniu, jak powinno.

W dniu 30 kwietnia r. b. liczba zarejestrowanych bezrobotnych dosięgła

291.261 osób.

Z tego korzystało z zasiłku tylko

175.128.

116.133 OSOBY

pozostaje jeszcze w Polsce bez pracy i bez zasiłków.

POD ADRESEM RZĄDU.

Trzeba tym ludziom dać pracę!

Chleba i pracy! —

słychać dokoła wołanie.

Odpowiedzią na żądanie bezrobotnych jest bezczynność Ministerjum Pracy i „uspakajanie" targanych głodem i rozpaczą ludzi przez policję.

Bijemy w wielki dzwon alarmu!

PRACY I CHLEBA!

Domagamy się od Rządu natychmiastowej pomocy dla bezrobotnych, domagamy się uruchomienia robót budowlanych i inwestycyjnych.

Rząd musi wyjść z okresu planowania i projektowania i winien przystąpić **natychmiast do walki z bezrobociem.**

Zwracamy uwagę na wielką stutysięczną armję ludzi, pozbawionych wszelkich zasiłków, zwracamy uwagę na dwakroć **stutysięczną armję żyjących z** głodowych zasiłków.

Rząd, który nie dostrzega klęski społecznej **bezrobocia, który nie zwalcza** bezrobocia — **rozpętać może burzę.**

A. O.

GŁOS ROZPACZY

Panowie Celestyn Andruszkiewicz (Gocławska 10 — 14), b. urzędnik cywilny w Min. Spr. Wojsk., zwolniony w kwietniu 1926 r. i Tadeusz Grabski (Kamionkowska 41 — 1), b. pracownik zakładów amunicyjnych „Pocisk", zwolniony w lipcu 1929 r., zwracają się za naszem pośrednictwem do p. Ministra Pracy z „listem otwartym", w którym czytamy:

Od 9 miesięcy pozostajemy bez pracy.

Wyczerpaliśmy już wszelkie możliwe środki utrzymania. Obecnie jesteśmy w sytuacji bez wyjścia.

Starania nasze o jakąkolwiek pracę spełzły na niczem, z powodu braku tak zwanych „stosunków" i stąd płynącej wszechwładnej w Polsce, w obecnych zwłaszcza czasach, protekcji.

Jako obywatele Rzplitej spełniliśmy wszelkie powinności obywatelskie, a dziś nie możemy doprosić się jakiejkolwiek pracy, która zapewniłaby nam względną egzystencję.

Czy doszło już do tego, że człowiek młody, zdolny, zdrowy i uczciwy, który nie chce żebrać ani kraść, gdyż może własną pracą zarobić na swoją egzystencję, musi umierać z głodu, dlatego tylko, że jest „za młody" aby miał stosunki u sfer wpływowych, które dałyby mu dziś tak wymaganą protekcję?

BILANS ROCZNEJ DZIAŁALNOŚCI KOMISARSKIEJ

W ŁÓDZKIEJ KASIE CHORYCH

Rok czasu mija od chwili rozwiązania autonomicznych władz Kasy Chorych m. Łodzi i objęcia urzędowania przez p. komisarza **Łopuszańskiego.**

Już na wstępie swego urzędowania p. Łopuszański zapowiedział, w rozreklamowanych przez sanacyjne pisma wywiadach, „doniosłe" reformy w dziale lecznictwa i administracji, rozszerzenie zakresu pomocy leczniczej, lekospisu i świadczeń.

Tak wyglądały zapowiedzi — jakże inaczej wygląda bilans rocznej działalności p. **Łopuszańskiego** i naczelnego lekarza **kasy dr. Bogusławskiego,** otaczanego tak czułą opieką przez min. Prystora.

W **dziale lecznictwa** Kasa stała się terenem fantastycznych eksperymentów w rodzaju wprowadzenia instytucji domowych lekarzy, mających przydzielone rejony. Ci tylko lekarze mogą udzielać pomocy chorym obłożnie w danej dzielnicy i oni tylko mogą kierować lekarza specjalistę do chorego, nawet gdy ten uprzednio już leczył się w ambulatorjum u lekarza - specjalisty. W ten sposób stwarza się łańcuszek pomocy lekarskiej, a tem samem znaczne podwyższenie się kosztów pomocy lekarskiej, a równocześnie uniemożliwia się ciągłość leczenia chorego przez jednego lekarza.

Jak bardzo zresztą liczą się i sami dzisiejsi władcy kasy z nierealnością tego projektu świadczy fakt! iż reorganizację tę wprowadzono „na próbę" na okres sześciu miesięcy. **Przez sześć miesięcy chce eksperymentować p. dr. Bogusławski kosztem zdrowia i życia setek tysięcy ubezpieczonych.**

Jednem z pierwszych posunięć p. **Łopuszańskiego było skasowanie dotychczasowego sanatorjum w Zakopanem,** którego dotąd nie przywrócono. Leczenie sanatoryjne gruźlików p. dr. **Bogusławski** zamierza zastąpić naświetlaniem śledziony rentgenem, o czem oficjalnie zakomunikował na jednem z posiedzeń lekarskich. Wyjaśnić w tem miejscu należy, iż p. dr. **Bogusławski** jest zwolennikiem **leczenia bezlekarstwowego,** t. zw. kręgarstwa, polegającego na masowaniu i innych zabiegach przy kręgosłupie.

Z tej specjalności p. **Bogusławskiego** płynie jego stosunek do lekospisu, który raz po raz jest niemiłosiernie zwężany. **Ostatnio okólnikiem Nr. 1387 z dnia 9 kwietnia skreślono z lekospisu około stu leków, w tem szereg wypróbowanych b. skutecznych i nie do zastąpienia.** Skreślano te **lekarstwa, nie patrząc na ich nazwę — ale na ich cenę. Między innemi, skreślono szereg środków odżywczych i wzmacniających (Calcitrine, Phosphit), lekarstwa stosowane przy chronicznych chorobach alergicznych i wenerycznych i t. d.;**

Wzamian stu skreślonych, wprowadzono 3 (słownie trzy) nowe środki w tem dwa nowe, niewypróbowane preparaty.

„Oszczędności" i „reorganizacja" administracji polegała oczywiście na wyrugowaniu doświadczonych, rutynowanych i zdolnych pracowników, którzy nie chcieli zaprzeć się swych przekonań politycznych i przyjęciu na ich miejsce szeregu pracowników nowych, wśród których znajdują się nawet typy o kryminalnej przeszłości. W każdym wydziale utworzono stanowisko inspektorów, o wynagrodzeniu od 600 do 1200 zł. miesięcznie i o donosicielskich obowiązkach.

„Reorganizacja" lecznictwa i administracji dała następujące wyniki: otrzymanie pomocy lekarskiej jest niezwykle utrudnione, zdarzają się wypadki, iż lekarz zjawia się u obłożnie chorego na trzeci dzień po zgłoszeniu o chorobie, a w ambulatorjach chorzy wyczekują od godziny 7-ej rano w ogonkach na numer do lekarza; zaległości kasy wzrosły niepomiernie, a równocześnie jest olbrzymia ilość reklamacyj o nieprawidłowe wystawianie rachunków; otrzymanie zasiłków wymaga wielogodzinnej wędrówki i t. d.

Jeśli chodzi o rozbudowę instytucji kasowych — którą z takim rozmachem, przezwyciężając piętrzące się przeszkody finansowe, prowadził autonomiczny zarząd — na to pp. Łopuszański i Bogusławski nie mają ani czasu, ani pieniędzy.

Zresztą zdają sobie sprawę, iż katastrofalny koniec ich karjery kasowej, nastąpi prędzej czy później; **dla nich najważniejsze jest wykonywanie personalnych poleceń p. Prystora i pobieranie pensji — zarządzanie instytucją uważają zaś wyłącznie, jako przykry dodatek do tamtych dwuch zadań.**

Zaiste trzeba podziwiać talent, z jakim ci panowie rujnują dorobek wieloletniej żmudnej i ciężkiej pracy autonomicznych władz i z jaką sprawnością dezorganizują z trudem zmontowany aparat kasowy.

P. Prystor może być dumny ze swych łódzkich pupilków!

PROTESTY WYBORCZE W SĄDZIE NAJWYŻSZYM

W sądzie Najwyższym rozpatrywano wczoraj protest P. P. S. przeciwko wyborom w okr. 63 — **Wilno,** w którym przeszli do Sejmu następujący posło- **Karnicka** — Wyzwolenie, **Zwierzyński** — N. D., **Wysocki** — Blok Mniejszości, **Mackiewicz** i **Kościałkowski** — B. B.

Protest powyższy ze względu na osobę posła **Kościałkowskiego,** wzbudził szczególne zainteresowanie.

W sprawie powyższej przesłuchano następujących świadków: wicewojewodę wileńskiego **Kirtiklisa,** nacz. bezp. województwa wileńskiego **Niekrasza,** starostę grodzkiego **Iszora,** oraz dyrektora Okr. Zw. Kas Chorych tow. **Dietricha** i tow. **Stążowskiego.**

Z zeznań świadków, jak podkreślił popierający protest tow. pos. adw. **Lieberman,** wynika, iż komisarz Gruszczyński osobiście i przez swych podwładnych konfiskował kartki z 2 z kropką, że zmuszał wyborców do okazywania kartek, a potem posiadaczy 2 z kropką aresztował. Taki stan rzeczy trwał od początku wyborów aż do godziny 2-giej, gdy na skutek interwencji naszych towarzyszy wojewoda nakazał „konfiskat" zaprzestać.

Tow. **Lieberman** zaznaczył, iż władze administracyjne samowolnie zmieniły treść okólnika min. spraw wewnętrznych: okólnik nakazywał niedopuszczanie **do głosowania na kartki z dopiskami, władze adm. świadomie nakazały konfiskatę 2 z kropką, wiedząc, iż ta kropka jest ważna. Nie była to już walka między stronnictwami, lecz manewr wykonany przez władze państwowe. Mamy tu splot oszustwa, wymuszenia, kłamstwa i gwałtu. Nie wolno dopuścić do tego, by mandat, który należy do robotników wileńskich, piastowali ci, co ten mandat zdobyli dzięki machinacjom władz administracyjnych. Prawo i sprawiedliwość wymagają, by mandat ten zwrócony został robotnikom.**

Sąd Najwyższy pod przewodnictwem sędziego **Krzyżanowskiego** po 2-godzinnej naradzie protest **PPS. oddalił.**

Protest niejakiego **Banoszewskiego** przeciwko wyborom w **Lidzie** pozostawiono bez uwzględnienia, ponieważ wybory w Lidzie przez Sąd Najwyższy zostały już unieważnione.

W sprawie protestu przeciwko wyborom do Sejmu w okr. 60 — **Pińsk** Sąd Najwyższy postanowił zażądać od sądu okr. w **Równem** i od wojewody Poleskiego akt dotyczących aresztowań działaczy „Wyzwolenia" w okr. **Pińsk** w okresie wyborczym.

NAJLEPSI TENISIŚCI NIEMIECCY

LANDMANN I PRENN
bronili barw niemieckich w walce o puhar Davisa. Przegrali oni po zaciętej walce z reprezentacją Anglji 3.2.

TELEGRAMY

GDAŃSK CHCE PRZYSTĄPIĆ DO MIĘDZYNARODOWEJ ORGANIZACJI PRACY

Berlin, 12 maja. (PAT.). Biuro Wolffa donosi z Genewy: W niedzielę wieczorem przybył do Genewy prezydent Senatu w. m. Gdańska dr. Sahm. Przyjazd dr. Sahma do Genewy pozostaje w związku z petycją w sprawie przyjęcia Wolnego Miasta do Międzynarodowej Organizacji Pracy. Zgodnie z uchwałą Rady Administracyjnej Międzynarodowego Biura Pracy decyzja w tej sprawie zapaść ma dopiero po wydaniu przez Międzynarodowy Trybunał Haski opinji. Międzynarodowy Trybunał podczas obecnej sesji Rady otrzyma w tej kwestji odpowiednie zlecenie.

PRZED RADĄ LIGI NARODÓW

Berlin, 12 maja. (PAT.). Biuro Wolffa donosi z Genewy: Powszechnie liczą się z tem, iż kierownicy polityki zagranicznej poza ramami właściwych spraw Rady nawiążą ze sobą kontakt celem omówienia również innych kwestji politycznych. W związku z tem wymienia się naprzykład kwestje zagłębia Saary, protest Polski przeciwko nowym niemieckim cłom agrarnym, ratyfikację polsko - niemieckiego traktatu handlowego, problem kooperacji gospodarczej Europy i różnicę poglądów francuskich i włoskich w sprawie rozbrojenia na morzu. Co do kwestji znajdujących się na porządku dziennym obecnej sesji, to wg. oczekiwania kół genewskich zasadnicze uchwały nie będą przeprowadzone. Rada ograniczy się do przekazania zgromadzeniu Ligi raportu o konferencji rozejmu celnego oraz o przystosowaniu ustawy Ligi Narodów do paktu Kelloga i o projektach komitetu bezpieczeństwa. Szczegółowej dyskusji nad temi oraz innemi kwestjami, dotyczącemi Ligi Narodów, oczekują dopiero na zgromadzeniu jesiennem Ligi.

PRZED NOWEMI WYBORAMI W AUSTRJI

Wiedeń, 12 maja. (PAT.). „Der Morgen" donosi, że ze względu na roznamiętnienie polityczne zamierza kanclerz Schober przyśpieszyć rozwiązanie parlamentu tak, aby wybory mogły się odbyć w jesieni r. b. Izba obecna miałaby uchwalić tylko pożyczkę, reformę wyborczą i ustawę o rozbrojeniu. Wszystkie inne sprawy gospodarcze załatwiłby nowy parlament.

MIN. ZALESKI W GENEWIE

Paryż, 12 maja. (PAT.). Minister Zaleski po półtoradniowym pobycie w Paryżu odjechał wczoraj do Genewy w towarzystwie dyrektora Szumlakowskiego i naczelnika wydziału prasowego M. S. Z. Leona Chrzanowskiego.

OTWARCIE UNIWERSYTETÓW W HISZPANJI

Madryt, 12 maja. (PAT.). W dniu dzisiejszym nastąpi ponowne otwarcie szeregu uniwersytetów hiszpańskich, zamkniętych w związku z ostatniemi zajściami.

INDJE W WALCE O WOLNOŚĆ

ARESZTOWANIA

Bombay, 12 maja. (PAT.). Przywódca ruchu wolnościowego Abbas Tyabji i 59 jego zwolenników zostali aresztowani w miejscowości Navsari, w chwili gdy rozpoczynali marsz w kierunku Dharsana, w celu wtargnięcia tam do składu soli, znajdującego się pod kontrolą państwową. Wolontarjusze Gandniego, zgromadzeni w Navsari, zostali skierowani do Dharsana.

Bombay, 12 maja. (PAT.). Po aresztowaniu Abbas Tyabji, na czele ruchu wolnościowego stanęła pani Sazoin Naidu.

ZE SPORTU

MISTRZOWIE PIŁKARSCY EUROPY

„Neues Wiener Journal" zamieszcza interesujące zestawienie nowych mistrzów piłkarskich Europy, względnie kandydatów na mistrzów.

W Anglji puhar angielski zdobył klub Arsenal.

W Szkocji mistrzostwo zdobył po raz 18 z rzędu Glasgow Rangors.

W Hiszpanji mistrzem został Bilbao.

W Belgji pierwsze miejsce w zawodach o mistrzostwo zajął klub Brügge.

We Francji mistrzostwo zdobył „Séte".

We Włoszech zawody o imstrzostwo nie zostały jeszcze zakończone.

Największe szanse na zajęcie pierwszego miejsca posiada klub Ambrosiana.

W Szwajcarji wschodniej mistrzem został klub Grasshoppers. W Szwajcarji środkowej mistrzostwo zdobył klub Bazylea, wreszcie mistrzem Szwajcarji Zachodniej został klub „Biel". Wymienione kluby walczyć będą ze sobą o mistrzostwo kraju.

Na Węgrzech prowadzą w tabeli kluby Ujpesti i Ferencvarosi.

W Czechosłowacji mistrzem prawdopodobnie zostanie Slavia.

W Austrji mistrzostwa jeszcze nie są zakończone. Prowadzi w tabeli klub Rapid (24 punkty) przed Admirą (23 punkty).

W Polsce, jak wiadomo, zawody o mistrzostwo Ligi rozpoczęły się niedawno. Chwilowo prowadzi w tabeli Cracovia.

ODZNAKI Z.R.S.S.

Podaje się do wiadomości, iż w Sekretarjacie ZRSS. są do nabycia odznaki ZRSS. Cena przy nabywaniu pojedyńczych egzemplarzy — zł. 1 gr. 75. Przy nabywaniu 20 sztuk — 1 zł. 50 gr. za egzemplarz.

PAMIĘTAJCIE O KOLONJACH DLA BIEDNYCH DZIECI

DO MIESZKANCÖW STOLICY

SZANOWNI OBYWATELE!

Zbliża się lato. Trzeba dać dzieciom wesołe wakacja, trzeba dać pobyt na wsi, trzeba dać swobodę zabaw na świeżem powietrzu, a przy tem posilne pożywienie i czujną opiekę. Wszystko to będą mieć dzieci ludzi zamożnych, a nawet ludzi skromnie zarobkujących. My zaś mamy na myśli dzieci rodziców najuboższych, bezrobotnych, dzieci opuszczone, sieroty, spędzające letnie miesiące na ulicy, na ciasnych smrodliwych podwórkach, głodne, popychane przez zniecierpliwionych przechodniów. Społeczeństwo winno pamiętać o tych upośledzonych istotach, winno je wyrwać z dna nędzy choćby na kilka miesięcy, usunąć je od zgubnych wpływów ulicy.

DLA TYCH DZIECI ROBOTNICZE TOWARZYSTWO PRZYJACIÓŁ DZIECI URZĄDZA BEZPŁATNE KOLONJE LETNIE. Zwraca się więc do wszystkich obywateli o pomoc. Organizujemy zbiórkę rzeczy zbędnych. W każdym domu nawet najmniej zamożnym znajdą się rzeczy, które nie przedstawiają żadnej prawie wartości. Przedmioty te nieraz całemi latami zabierają miejsce w mieszkaniach, na strychu lub w piwnicy. Jest okazja do celowego pozbycia się tych rzeczy. Zwracamy się przeto do Was, SZANOWNI OBYWATELE! z prośbą, abyście zadali sobie trochę trudu i przejrzeli Wasz inwentarz, przyszykowali wszystko co moglibyście, lub chcielibyście ofiarować. Komitet Zbiórki przyjmuje wszystko: NIEPOTRZEBNĄ ODZIEŻ, BIELIZNĘ, OBUWIE, SZMATY, PAPIER, KSIĄŻKI (makulatura), SPRZĘTY, MEBLE, SZMELC METALOWY I GUMOWY, STARE INSTALACJE GAZOWE I ELEKTRYCZNE, BUTELKI OD WINA, PIWA, WÓDEK I LEKARSTW ITP. ITP.

Fundusz uzyskany przez Komitet Zbiórki ze sprzedaży tych przedmiotów, zużyty będzie na stworzenie kolonji letnich. Po odbiór przygotowanych przedmiotów zgłoszą się osoby, zaopatrzone w legitymacje, poświadczone przez Komisarjat Rządu, a o terminie zbiórki wszyscy mieszkańcy zostaną powiadomieni za pośrednictwem plakatów i prasy codziennej.

O dużych ofiarach prosimy zawiadamiać Komitet telefonicznie lub listownie.

NIECH WSZYSTKIE DZIECI ZAZNAJĄ DOBRODZIEJSTW I ROZKOSZY PÓL, LASÓW, POWIETRZA I SŁOŃCA.

NIECH NIKOGO NIE BRAKNIE NA LIŚCIE OFIARODAWCÓW.

Komitet Zbiórki
przy Robotniczem Tow. Przyjaciół Dzieci,
Warszawa, ul. Czerwonego Krzyża 20,
Tel. 274-55 i 332-88.

KOBIECA

ROBOTNICZA DRUŻYNA SPORTOWA „POBUDKA"

Z inicjatywy i staraniem Komitetu Wykonawczego Warszawskiej Organizacji Młodzieży T. U. R. powstała nowa placówka młodzieży robotniczej — kobieca drużyna sportowa.

Dnia 11 maja odbyło się ogólne zebranie członkiń. W salce starannie przybranej kwiatami — toczyły się obrady w miłym i podniosłym nastroju. Przybyło kilkadziesiąt członkiń — co pozwala najlepiej rokować o rozwoju i przyszłości tej drużyny.

Zebranie zagaił tow. **Piłacki,** dziękując Komisji Organizacyjnej — tow. tow. **Bełzówna, Barandejówna, Chodźkówna, Jędrzejewski, Pragierowa** — za starania czynione przy powstaniu Drużyny.

Przewodniczyła tow. **Bełzówna.** Protokółowała tow. **Iglewska.**

Referat o celach organizacyjnych kobiecej drużyny sportowej wygłosiła tow. **Pragierowa.**

Referat o sporcie kobiecym — tow. **Zygler** instruktor drużyny.

Tow. **Bełzówna** i **Chodźkówna** referowały sprawy organizacyjne.

Towarzyszki rozchodziły się w przekonaniu głębokiem, że nowopowstała placówka będzie nowym miłym ośrodkiem dla młodzieży robotniczej oraz przyczyni się do wzmocnienia szeregów walczącej klasy robotniczej.

BIBLJOTEKA, WYPOŻYCZALNIA KSIĄŻEK I CZYTELNIA PISM

została otwarta

dla robotników i pracowników ruchu robotniczego

w domu Kolejarzy (Czerw. Krzyża 20). **Czytelnia bezpłatna,** czynna codziennie od 5-ej do 9-ej wiecz.

Wypożyczalnia książek we wtorki i soboty od godz. 1 do 3-ej; w inne dni od 5 do 7-ej wiecz. Abonament miesięcznie 50 gr.

Bibljoteka dla działaczy robotniczych codziennie od godz. 9 do 3-ej **bezpłatna.**

Wiadomości z całego kraju

ŁÓDŹ

W JAKI SPOSÓB RZĄDY SANACYJNE „ZMIEJSZAJĄ" BEZROBOCIE

Według danych Państwowego Urzędu Pośrednictwa Pracy w dniu 9 b. m. było zarejestrowanych na terenie okręgu Łódzkiego 45.665 bezrobotnych, w tem w samej Łodzi 31.341 zasiłki ustawowe pobierało 22.575 bezrobotnych t. zn. mniej niż połowa ogólnej liczby pozbawionych pracy.

W ubiegłym tygodniu straciło pracę 926 robotników. Otrzymało pracę na miejscu i zostało wysłanych do pracy 427 bezrobotnych. Zdjęto z ewidencji „z innych przyczyn" — jak głosi komunikat P. U. P. P. — 3748 bezrobotnych.

W tej ostatniej pozycji kryje się tajemnica „zmniejszenia się" bezrobocia w Polsce. Gdy bezrobotny nie rejestruje się lub nie znajduje go kontrola w domu poprostu skreśla go się z ewidencji bezrobotnych i bezrobocie w Polsce „zmniejsza się".

Jest to jeszcze jeden charakterystyczny przyczynek do metod oszukiwania i okłamywania społeczeństwa w dobie „radosnej twórczości"

Po takiem radykalno - papierowem zwalczeniu bezrobocia — przez mechaniczne skreślenie znacznej liczby bezrobotnych, będą mogły agencje oficjalne i półoficjalne tryumfalnie trąbić na wszystkie strony: „Poprawa sytuacji gospodarczej w kraju".

Przy skreślaniu co tydzień około czterech tysięcy bezrobotnych z ewidencji można z matematyczną ścisłością obliczyć, iż w końcu lipca w łódzkim okręgu przemysłowym nie będzie ani jednego bezrobotnego!

DYNÓW (POW. BRZOZOWSKI)

BANDYCKI NAPAD NA POSŁA PAWŁOWSKIEGO

W czwartek 8 b. m. odbyło się w Dynowie, miasteczku położonem w powiecie brzozowskim zgromadzenie, zwołane przez Stronnictwo Chłopskie. Przemawiali posłowie: **Pluta, Pawłowski** i **Opolski** a zgromadzeni włościanie jednomyślnie wyrażali zgodę z opozycyjnem stanowiskiem mówców.

Po uchwaleniu rezolucji i rozwiązaniu wiecu, wypłynęła nagle bojówka „sanacyjna", złożona z szumowin miasteczka, która, uzbrojona w pałki gumowe i laski, zaatakowała powracających samotnie posłów **Pawłowskiego** i **Opolskiego,** przyczem posła **Pawłowskiego** dotkliwie pobito tak, iż, zbroczony krwią, upadł na ziemię. **Policja, licznie skonsygnowana, nie tylko przypatrywała się bezczynnie bandyckiemu napadowi, ale wręcz utorowała drogę napastnikom, gdyż towarzyszących posłom włościan zatrzymała przy pewnym mostku, przez mostek przepuściła tylko posłów a tuż za mostkiem zgraja opryszków zaatakowała samotnie idących posłów Pawłowskiego i Opolskiego.**

Jakimi indywiduami posługują się „sanatorzy", dowodzi fakt, że na czele owej zgrai napastników stał niejaki **Tarnawski,** trudniący się zawodowo obgrywaniem chłopów w karty w czasie jarmarków.

1 MAJ W POLSCE

ALEKSANDROW-KUJAWSKI

Wspólnie z „Bundem" odbyła się wspaniała manifestacja Już dawno nie widziano takiej ilości tłumów robotniczych, jak tego roku.

Uroczystość rozpoczęła się już o godz. 8 rano, kiedy Towarzysze z Aleksandrowa udali się do **Ciechocinka,** gdzie wspólnie z organizacją miejscową urządzono wiec i pochód po raz pierwszy w Ciechocinku. Do zebranych przemawiał tow. **Śmiechowski,** poczem wszyscy uczestnicy udali się do Aleksandrowa pochodem z orkiestrą na czele. Tu, na Rynku, do zgromadzonych w ilości 2500 osób przemawiali tow. **Peller** i przedstawiciel „Bundu".

PIOTRKÓW-KUJAWSKI

O godz. 10 rano rozpoczęto uroczystość 1-szo majową pochodem, poprzedzanym przez orkiestrę. W pochodzie brało udział 600 uszeregowanych czwórkami chłopów i robotników, następnie odbył się, jak na stosunki tutejsze, olbrzymi wiec, który zgromadził 2000 osób. Przemawiał tow. **Michałowski.**

Na wszystkich wiecach rezolucje były przypmowano jednogłośnie, wszędzie wznoszono żywiołowe okrzyki przeciwko dyktaturze Piłsudskiego, na cześć tow. Daszyńskiego, Sejmu i P. P. S.

LIPNO-WARSZAWSKIE

O godz. 12 rozpoczął się wiec, na którym przemawiali tow. tow. **Zaborowski** i **Babik.**

Pochód z orkiestrą przeszedł do placu Dekierta, gdzie przemawiał tow. poseł *Bettman.* W pochodzie brało ulział przeszło 1000 osób, niesiono 3 sztandary i trzy transparenty z hasłami: „Precz z dyktaturą marsz. Piłsudskiego", „Niech żyje Sejm" i inne..

Wieczorem odbyły się w lokalu ZZK. Akademja i zabawa.

W Obornikach odbył się pochód, przy udziale 500 osób.

ŁUCK

Odbył się pochód przy udziale P. P. S., Związku Zaw. Rob. Rolnych, Związku Strycharzy, Metalowców, Bundu i Związków Zaw. Żydowskich, oraz młodzieży.

W sali Teatru odbyła się akademja, na której przemawiali: tow. **Żurawski** imieniem P. P S., tow. **Cudnoch** w imieniu Związków Zaw., oraz zaproszony senator z „Wyzwolenia **Iżycki.** Po akademji pochód udał się na Plac Berka Joselewicza, gdzie na ogólnem zgromadzeniu przemawiali tow. **Żurawski** i przedstawiciel „Bundu". Rezolucję przyjęto wśród okrzyków na cześć P. P. S.

Na wiecu było do 3 tysięcy osób, w pochodzie 1500 osób.

KIWERCE (na Wołyniu)

Po raz drugi w Kiwercach obchodzono uroczyście święto pracy. W godzinach rannych orkiestra kolejowa odegrała pobudkę na ulicach miasta.

Pochód ruszył ulicami miasta na Rynek Handlowy, gdzie odbył się wiec, przy udziale około 2.000 osób. Przemówienia tow. tow.: **Odrobiny i Boguckiego** przyjęto entuzjastycznie .Po przyjęciu rezolucji, pochód wrócił pod lokal ZZK.

Okrzykom na cześć tow. Marszałka Daszyńskiego i potępieniom zapędów dyktatury nie było końca. Nastrój w całem miasteczku panował świąteczny.

Wieczorem odbyła się uroczysta akademja, na której przemawiali tow. tow.: **Odrobina, Bogucki** oraz przedstawiciel Łuckiego Komitetu P. P. S. Po przemówieniach miejscowi amatorzy grali 1-o aktówkę „X pawilon". W czasie akademji przygrywała orkiestra kolejowa, pod batutą obywatela Stokłosy.

LIDA

Przy dźwiękach orkiestry wyruszył pochód z przed lokalu Rady Związków Zawodowych z 7-iu sztandarami do Placu Chwały, gdzie było zgromadzenie, przy udziale około 2.000 osób. Rezolucję uchwalono jednogłośnie. Przemawiał tow. **T. Raducki** z Wilna. Jednocześnie uchwalono w dniu wyborów t. j. 25 maja, głosować na liste Polskiej Partji Socjalistycznej Nr 2.

OKRĘG ZAMOJSKI

ZAMOŚĆ: O godz. 11-tej pochód, liczący setki uczestników, ze sztandarami i transparentami, przy dźwiękach pieśni rewolucyjnych wyruszył na Rynek przed Ratusz gdzie odbył się wiec. Zagaił go tow. **Sendłak,** poczem przemawiali tow. poseł **Świątkowski,** sekretarz Rady Zw. Zaw. tow. **Wł. Baranowski.**

Do pochodu P. P. S. przyłączył się pochód Poalej Sjonu i oba pochody wspólnie przeszły ulicami miasta.

Następnie odbyło się przedstawienie kinowe.

TOMASZÓW LUBELSKI: Tomaszów Lubelski pierwszy raz obchodził święto 1 Maja i obchód przeszedł wszelkie oczekiwania.

Oprócz miejscowych towarzyszów przybyli robotnicy z **Klinkerni Państwowej** w Budach, zorganizowani w Zw. Prac. Komunalnych, oraz okoliczni włościanie. O godz. 11.30 wyruszył pochód, liczący do tysiąca uczestników na plac za starostwem, wśród śpiewu i okrzyków przeciw dyktaturze i na cześć P. P. S. Do pochodu P. P. S. przyłączył się pochód „Bundu". Na olbrzymim wiecu P. P. S. i „Bundu" przemawiali H. **Wiltos, Wiśniewski, Harańczuk** i przedstawiciel „Bundu". Po południu odbyła się Akademja z przemówieniami tow. posła **Świątkowskiego,** oraz przedstawiciela Poalej-Sjonu i częścią artystyczną. Po akademji zabawa taneczna.

Z ŻYCIA PARTJI

WARSZAWSKA ORGANIZACJA P. P. S.

WTOREK 13 b. m.

NOWE BRUDNO. Godz. 7 w. — posiedzenie Komitetu.

WOLA - CZYSTE. Godz. 7 w. — posiedzenie Komitetu.

KOŁO ELEKTROWNI PPS. Godz. 6 w.— zebranie członków Koła.

KOŁO NAUCZYCIELI PPS. O godz. 8 w. odbędzie się zebranie Zarządu łącznie z członkami Koła. Obecność obowiązkowa. Między innemi sprawy wycieczki naukowo-pedagogicznej zagranicę.

ŚRODA, 14 b. m.

DZIELNICA JEROZOLIMA. O godz. 6.30 Leszno 53, posiedzenie Komitetu Dzielnicy.

RUCH ZAWODOWY

ZARZĄD I-go ODDZIAŁU ZWIĄZKU METALOWCÓW (fabryk prywatnych) odbędzie się posiedzenie w środę, 14-go maja, o godz. 6 m 30. Obecność wszystkich członków Zarządu konieczna.

Organizacja Młodzieży T. U. R.

Komitet Centralny Org. Młodz. T. U. R. Posiedzenie Egzekutywy K. C., odbędzie się **we środę**, o godz. 20 w lokalu Warecka 7.

Referat harcerski K. C. Organizacji Młodzieży TUR. Zebranie odbędzie się we wtorek o godz. 20 w lokalu, Warecka Nr. 7.

KOMISJA DOSTAW TUROWYCH. Warszawskiej Organ. Młodzieży TUR. czynna we wtorki i środy od godz. 7 do 9 wiecz., w lokalu, Warecka 7. Kierownikiem K. D. T. jest tow. Jan Karaszkiewicz.

KOBIECA ROBOTNICZA DRUŻYNA SPORTOWA „POBUDKA“. **Dyżury sekretarjatu** odbywają się codziennie w lokalu Drużyny przy ul. Leszno 53 parter (lokal b. więźniów politycznych) od godz. 8 —10 wieczorem.

Ćwiczenia Drużyny odbywają się w soboty godzina 5 popoł. w ogródku Raua w Ogrodzie Saskim.

RUCH KOBIECY

Warszawski Wydział Kobiecy zawiadamia, że we wtorek o godz. 7-ej wieczorem, w lokalu, Leszno 53, odbędzie się zebranie, na którem tow. Zofja Połeciówna wygłosi referat o „Dniu Kobiet“.

KOŁO KOBIET PRAGA. W środę dnia 14 b. m. o godzinie 5.30 popoł. Ząbkowska 41-43, zebranie Członkiń Koła z referatem tow. Sieradzkiego Józefa.

KOŁO KOBIET DZIELNICY MOKOTÓW. W środę dnia 14 b. m. o godzinie 6 wiecz. Chocimska 23, Zebranie członkiń Koła.

ZOSIE, ZOŚKI, ZOSIEŃKI

To nasze siostry, żony, córki. W pięknym miesiącu maju, 15-go, obchodzą one święto swego imienia. W słonecznej porze kwitnących barw, jest ona Zofja, niby patronką Wiosny, Primaverą... Składamy jej dary i życzenia. Od samego rana w miastach, biegną posłańcy miejscy, obładowani paczkami cukrów i czekolad i kwiatami. Mnóstwo kwiatów, tysiące doniczek, wiązanek, koszów — zapełnia zarówno salony, jak i skromne izdebki miłych i kochanych Zoś i Zosiek.

Za kilka dni — po czekoladkach imieninowych będzie zaledwie wspomnienie, te wszystkie piękne kwiaty zwiędną, a Zośki — ożywione i radosne w tym ich dniu — wrócą do szarej rzeczywistości, pójdą swemi drogami — pracy, obowiązków, kłopotów, drobnych radości... Na drogach tych nie rosną piękne kwiaty, a usłużne małe elfy nie częstują czekoladkami zdrożonych Zosiek — wędrowniczek. Takie jest życie, a imieniny, darząc Zośki krótkotrwałem radosnem królowaniem — zdarzają się tylko raz do roku.

A gdybyśmy tak my — mężczyźni — mężowie, bracia, ojcowie w tym roku obdarowali nasze kochane Zośki czemś innem niż kwiatami, które za chwilę zwiędną, czemś innem, trwalszem, czemś, coby było wyrazem naszej miłości i głębokiej troski o ich dzisiaj i jutro? Zwłaszcza o jutro, bezpieczne, spokojne, wolne od troski materjalnej?

Takim rozumnym prezentem o wartości trwałej i ważkiej jest polisa ubezpieczeniowa P. K. O. na ubezpieczenie zawarte przez nas na rzecz naszej solenizantki — Zośki. Będziemy opłacali niewielkie składki miesięczne, wzamian za co wartość polisy będzie stale rosła, a po latach kilkunastu nasza droga Zośka — otrzyma pokaźną sumę, która może bardzo wiele stanowić o dalszym losie obdarowanej polisą.

Oto mi prezent zarówno mądry jak i życiowo doniosły.

Zawrzeć takie ubezpieczenie na rzecz Zośki jest równie łatwe, jak nabyć kwiaty w kwiaciarni. Załatwia się to w każdym urzędzie pocztowym.

Pomyślcie o tem zawczasu.

Zróbcie to! Zasłużycie sobie na długą wdzięczność Z o s i e k.

Lubicz.

Co słychać w Warszawie?

UDRĘKI PODMIEJSKIEGO RUCHU KOLEJOWEGO.

Rozpoczynający się już w miejscowościach podmiejskich ruch letniskowy nasuwa podróżnym szereg gorzkich żalów, dotyczących ruchu kolejowego.

Największe utrudnienie stanowi zbyt późne otwieranie kas biletowych, co— w dni świąteczne i poświąteczne naraża pasażerów na denerwujące wyczekiwanie przed kasami często aż do nadejścia pociągów, a nierzadko na niemożność wykupienia biletów przed odejściem pociągu.

Drugą dolegliwością jest nieposiadanie przez kasjerów dostatecznej ilości drobnych. Wprawdzie ceny biletów w r. b. zaokrąglono do dziesiątków groszy, usuwa to wiele nieporozumień, ale braku drobnych całkowicie nie załatwia.

Wiele krytycznych uwag wywołuje też zatrzymywanie pociągów w różnych punktach stacji. Raz lokomotywa sięga początku przystanku, drugi raz budynku stacyjnego etc.

Nadewszystko jednak pasażerowie proszą o powiększenie ilości wagonów w dni przed i poświąteczne.

ILE JEST W BUDOWIE DOMÓW W WARSZAWIE.

Podług danych urzędu inspekcyjno - budowlanego magistratu za m. kwiecień r. b., w miesięcznym okresie sprawozdawczym zatwierdzono projekty budowy: 1) domów mieszkalnych nowych 44, przebudowy 13 i nadbudowy 10, 2) budynków fabrycznych i przemysłowych: nowych 8 i przebudowy 13, 3) budynków użyteczności publicznej nowych 2 oraz 4) budynków gospodarskich nowych 17, razem 107 (w marcu 152).

Na 1 maja r. b. było w budowie: 1) budynków mieszkalnych nowych 579, w przebudowie 233 i nadbudowie 60, 2) budynków fabrycznych i przemysłowych: nowych 77, w przebudowie 28 i nadbudowie 3, 3) budynków użyteczności publicznej nowych 26, w przebudowie 5 i nadbudowie 1 oraz 4) budynków gospodarskich nowych 193 w przebudowie 13, razem 875, w przebudowie 279 i nadbudowie 64, łącznie zatem 1,213 (na 1 kwietnia 1,192).

WYSTAWA PSÓW.

Polski Związek Hodowców Psów Rasowych przy Centr. Komitecie do spraw Hodowli Drobiu, wspólnie z Towarzystwem Hodowli Psów Myśliwskich urządzają w dn. 24 — 27 maja r. b. wystawę psów rasowych: myśliwskich, obronnych i pokojowych.

Aby zawczasu zorjentować się w ilości zgłoszeń, Komitet Wystawy uprasza o nadsyłanie zapełnionych deklaracyj do dn. 17 maja r. b. do Komitetu Wystawy ul. Kopernika 30, tel. 201-38.

POBÓR.

We wtorek, 13 b. m. w kolejnym dniu powszechnego poboru w Warszawie mężczyzn ur. w r. 1909 i tych z pośród ur. w latach 1908 i 1907, którzy przy poprzednich przeglądach uznani byli za czasowo niezdolnych do służby wojskowej, winni stawić się: 1) zamieszkali w 12 dzielnicy I komisarjatu — w komisji poborowej Nr. 1 oraz 2) zam. w 8 i 9 dzielnicach II kom. — w komisji Nr. 2, mieszczących się przy ul. Stalowej Nr. 73, 3) zam. w 14 dzielnicy XI kom. — w komisji Nr. 3 (Dobra 72), zam. w 5 i 6 dzielnicach XIV kom. — w komisji Nr. 4 (Stalowa 73) oraz 5) zam. w 5 i 7 dzielnicach VI kom. — w komisji Nr. 5 i 6) zam. w 4 dzielnicy VIII kom. — w komisji Nr. 6, mieszczących się przy ul. Huzarskiej Nr. 1, w koszarach 1 D. A. K.

AUTOMATYZACJA TELEFONÓW

Przy budowie stacji automatycznej na ul. Pięknej na ukończeniu jest montaż urządzeń wewnętrznych. W związku z tem w początkach czerwca liczyć się należy z ustawianiem tarcz numerowych na dotychczasowych aparatach telefonicznych w celu przystosowania ich do centrali automatycznej. Aż do uruchomienia centrali automatycznej, aparatami zaopatrzonemi w tarcze, będzie można posługiwać się bez przeszkód w sposób dotychczasowy.

Na ukończeniu jest również montaż stacji telefonów automatycznych przy ul. Ząbkowskiej na Pradze. Stacja ta będzie oddana do użytku jednocześnie ze stacją przy ul. Pięknej, t. j. w czwartym kwartale r. b.

Wreszcie posuwa się szybko naprzód budowa trzeciej stacji telefonów automatycznych na Tłomackiem. Budowa gmachu tej stacji będzie ukończona zapewne w r. b., a po wewnętrznych robotach montażowych stacja oddana będzie do użytku w r. 1932.

ZEBRANIA I ODCZYTY.

Doroczne walne zgromadzenie Syndykatu Dziennikarzy Warszawskich odbędzie się w niedzielę dnia 18 maja br. o godz. 11 rano w pierwszym terminie, o godz. 11 i pół w drugim terminie w lokalu Klubu Sprawozdawców Parlamentarnych.

TEATR I MUZYKA

Dziś w teatrach miejskich

Wielki
o 8 w. „C a r m e n“

Narodowy
o 8 w. „Dom złamanych serc“

Letni
o 8 w. „Maman do wzięcia“

TEATR ATENEUM, ul. Czerwonego Krzyża 20. Codziennie o godz. 8 wieczorem arcydzieło Moliera „Chory z urojenia“ w świetnym przekładzie Boya - Żeleńskiego.

TEATR WIELKI. Dziś grana będzie lubiana opera „Carmen“.

TEATR NARODOWY. Dziś komedja Bernarda Shaw'a „Dom złamanych serc“.

TEATR LETNI. Codziennie „Maman do wzięcia“.

TEATR POLSKI gra codziennie „Volpone“

TEATR MAŁY. Dziś i jutro „Piorun z jasnego nieba“.

TEATR „MORSKIE OKO“. „Uśmiechy Warszawy“.

TEATR „QUI PRO QUO“. Codziennie rewja p. t.: „Budżet wiosenny“.

„WESOŁY WIECZÓR“. Codziennie rewja p. t. „Podróż naokoło świata“.

RECITAL FORTEPIANOWY W KONSERWATORJUM Tamary Bay odbędzie się we wtorek 13 b. m.

RECITAL JÓZEFA TURCZYŃSKIEGO odbędzie się w środę 14 b. m. w sali Konserwatorjum. W programie utwory 4-ch kompozytorów: Bacha, Beethovena, Liszta i Chopina. Bilety w filji kasy T. Miejskich Marszałkowska 98, róg Al. Jerozolimskich (Orbis).

SŁYNNY NA ŚWIAT CAŁY WŁOSKI TEATR SZTUCZNYCH LUDZI

TEATRO dei PICCOLI

ROZPOCZNIE GOŚCINNE WYSTĘPY DN. 23 B. M. W TEATRZE „WODEWIL“

CO USŁYSZYMY PRZEZ WARSZAWSKIE RADJO?

DZIŚ.

11.30 — 11.45 Przegląd prasy krajowej PAT. 11.58 — 12,05 Sygnał czasu. 12.10 — 13.10 Radjowy poranek szkolny. 13.10 Komunikat meteorologiczny. 13.20 — 15.00 Przerwa., 15.00 Komunikat gospodarczy. 15.20 — 15.45 Odczyt p. t. „Muzyka a matematyka“ — wygł. prof. Gabriel Tołwiński. 15.45 — „Chwilka lotnicza“ (Uśmiechy przestworzy) — wygł. p. J. Lewestam. 16.15 — 17.15 Muzyka z płyt gramofonowych. 17.15 „Przechadzki artystyczne po Warszawie“ — wygł. dr. Marjan Henzel. 17.45 Koncert popularny. 18.45 Rozmaitości, oraz kom. Tow. Zachęty do hodowli koni w Polsce. 19.10 Giełda rolnicza. 19.25 Kom. Policji Jan Misiewicz. Feljeton: „Przestępca jako ofiara i policja“. 19.50 Transmisja z Opery Poznańskiej: opera Moniuszki „Verbum Nobile“.

TYDZIEŃ PROPAGANDY L.O.P.P

W przyszłym tygodniu rozpoczyna się, jak co roku, tydzień propagandy Ligi Obrony Przeciwlotniczej i Przeciwgazowej.

O działalności Ligi i zainteresowaniu społeczeństwa jej akcją najlepiej świadczy fakt, że — mimo kryzysu gospodarczego i ogólnego zubożenia kraju — Liga posiada pół miljona członków płacących składki.

W niedzielę w lokalu Polsk. Tow. Łowieckiego odbyła się konferencja, poświęcona pracom Ligi.

Działalność tej instytucji, która prócz akcji zmierzającej do wzmocnienia obrony Państwa, prowadzi również pracę nad rozbudową lotnictwa w Polsce, omawiali prezes Martynowicz, dyr. Baliński, red. Lewestam, Sikorski i inni. Sprawę tygodnia propagandy L. O. P. P. omówimy jeszcze.

NASZA RUBRYKA

Poszukiwanie pracy

MŁODZIENIEC z ukończoną szkołą powszechną poszukuje jakiejkolwiek pracy. Adres: ul. Bracka 5 m. 33. Antoni Sędziak.

POSZUKUJE PRACY W KSIĘGARNI. Mam już 1½ roku praktyki. **Karwowski Tadeusz**, Szeroki Dunaj 13 m. 4.

CHŁOPIEC inteligentny poszukuje jakiejkolwiek pracy. Łaskawe oferty do *Piotra Gackowskiego — Pawia 90 m. 21.*

Zaofiarowanie pracy

SŁUŻĄCA POTRZEBNA na przychodnią, ewentualnie na stałe, bez dziecka, z dobremi świadectwami. Moniuszki 12 m. 18.

KRWAWA ROZPRAWA LOKATORA Z SUBLOKATOREM

Przy ul. Nowolipie 78 wynikła sprzeczka pomiędzy właścicielem mieszkania Janem Niesłuchowskim, a sublokatorami jego, robotnikami Józefem Walczakiem i Romualdem Dudzińskim. Niesłuchowski schwycił nóż i ugodził nim Walczaka w okolicę lewego podżebrza, powodując wypadnięcie lędźwi, Dudzińskiego zaś zranił w prawą rękę. Rannych opatrzyło Pogotowie, poczem Walczaka w stanie ciężkim przewiozło do szpitala Dz. Jezus. Sprawca krwawej rozprawy zatrzymany w areszcie 3-go komisarjatu.

ZAMACHY SAMOBÓJCZE

21-letnia Chaja Pomerancówna, służąca (Radzyń) napiła się esencji octowej w bramie domu Wolska 60.

— 17-letnia Marta Pietruszewska, przy rodzicach (Zwrotnicza 12) otruła się kwasem octowym.

— 22-letni Wacław Kaczorowski, uczeń (Tarczyńska 2) napił się kwasu octowego w bramie domu przy ul. Przejazd 10.

Wszystkim desperatom pomocy udzieliło Pogotowie, poczem Pomerancównę i Pietruszewską przewiozło do szpitala na Czyste, Kaczorowskiego zaś do szpitala Dz. Jezus.

SKOK Z DRUGIEGO PIĘTRA

24-letni Czesław Marciński, pracownik fabryki „K. Rudzki i S-ka“, zam. z matką (Fabryczna 18), idąc wczoraj o godz. 7-ej z kolegami ul. Fabryczną, na rogu ul. Czerniakowskiej spotkał się z narzeczoną 22-letnią Marją Szwaczykówną, posługaczką, bez zajęcia, ostatnio zam. u stryja swego (Przemysłowa 32). Pomiędzy M. i S. nawiązała się rozmowa, w czasie której M. zaczął czynić ostre wymówki, zarzucając jej, że „chodzi tam, dokąd nie powinna chodzić“, poczem opuściwszy ją — oddalił się. S. tak bardzo wzięła do serca stawiane jej przez narzeczonego zarzuty, że upatrzywszy chwilę, gdy dozorca udał się do swego mieszkania, weszła na klatkę schodową, przy ul. Fabrycznej 7 w oficynie i z okna 2-go piętra wyskoczyła na podwórze. Dozorca Feliks Kacprzak, zaalarmował o wypadku policję 9 komis., która wezwała Pogotowie. Lekarz udzielił desperatce pomocy, stwierdzając, iż S. doznała poranienia podbródka i szyi oraz skręcenia prawego stawu skokowego. Desperatkę umieszczono w szpitalu św. Rocha.

STRZELANINA NA ULICACH

Nocy ub. na rogu ul. Dzikiej i Stawek rozległo się kilka strzałów rewolwerowych. Jak się okazało, nieznany sprawca zranił 2 osoby: Władysława Malinowskiego, stolarza, który otrzymał postrzał lewej dłoni, oraz Stanisława Gorajewskiego, murarza (Prosta 46), który został postrzelony w okolicę prawej łopatki.

Tejże nocy na rogu ul. Leszno i Żelaznej wspomniany Gorajewski postrzelił z rewolweru w prawą goleń Władysława Malinowskiego. Przyczyną strzałów są porachunki osobiste. Ranny Malinowski zgłosił się po raz drugi do ambulatorjum Pogotowia, gdzie lekarz udzielił mu pomocy.

POKWITOWANIA

Na fundusz obrony demokracji i wolności.
Tow. Lewiski Stanisław zł. 100.

OGŁOSZENIA ZWYCZAJNE

ROBOTNICY POPIERAJCIE SWOJE PISMO CODZIENNE

ŚWIAT EKRANU

CONRAD VEIDT
w swym pierwszym dźwiękowym filmie „Ostatni Walc".

NOWY FILM POLSKI

Firma „Polska Bibljoteka Filmowa" pod kierownictwem p. Wacława Malczewskiego, przystąpiła obecnie do nakręcania pierwszego swego filmu p. t. „Karuzela życia" według Ireny Zarzyckiej. Reżyserję powierzono B. Micińskiemu. Kierownictwo art. lit. prowadzi p. A. Augustynowicz, „Przygoda jednej nocy". Główne role zostały obsadozne przez Harry Corta (Książe Bielski), Izę Norską, pozatem w filmie tym biorą udział czołowi artyści filmu i sceny polskiej.

FRANCUSKIE DŹWIĘKOWCE

We Francji w ciągu ostatniego roku wyprodukowano już 15 dźwiękowców, obecnie zaś w robocie jest nowych 15 dźwiękowców, a 20 znajduje się w przygotowaniu.

TANIE APARATY DŹWIĘKOWE

Sensacyjna wieść głosi, iż w Kopenhadze opatentowano nowe **tanie** aparaty dźwiękowe p. n. **„Synchron"**, które okazały się ponoć znakomite. Może nasi przedsiębiorcy filmowi zdecydują się na zakup tych aparatów zamiast najdroższych, a zalewających rynek w **Polsce** aparatów **Western Electric.**

POWIEŚĆ SELMY LAGERLÖF NA EKRANIE

Jak dochodzą wieści, szwedzka wytwórnia **„Svenks Fil"** przystąpiła do przeróbki na film (oczywiście dźwiękowy) znakomitej i popularnej powieści Selmy **Lagerlöf „Charlotta Lövenskold".**

Film ten ma mieć dwie wersje: szwedzką i niemiecką.

KINO DLA WSZYSTKICH

Jednym z powodów niezwykle szybkiej popularyzacji kina była niewątpliwie jego tan'ość, taniość stanowiąca kontrast z drogością teatru. Robotnik, którego nie stać było na bilet do teatru mógł korzystać z rozrywek udostępnianych przez srebrny ekran... Kino stało się teatrem dla wszystkich, najbardziej popularnym najdostępniejszym lokalem rozrywkowym.

Dziś nagle sytuacja się zmieniła. Od jesieni, to jest od chwili gdy moda dźwiękowców dotarła do Warszawy ceny biletów w kinematografach nagle skoczyły, skoczyły jaskrawo w górę... równie nieoczekiwanie, jak i nieuzasadnienie. Dziś w kinach dźwiękowych śród mieścia bilet kosztuje 3 i 4 a nawet 4½ zł... a bilety ulgowe — 2.50. Dyrekcje kin narzekają na małą frekwencję, jęczą, że nie mają „kompletów" a nie widzą, że sami są tego przyczyną. Ludzie, którzy mogli pozwolić sobie na kino raz czy dwa razy w tygodniu, gdy bilet kosztował po 2, lub po 1.50 zł. nie mogą wydawać dwa razy w tygodniu po 4, lub po 3 zł.

Obecnie, jak donosi jedno z pism filmowych, a w Poznaniu milety do kin dźwiękowych są już od 50 gr. Dlaczego ten sam film w Warszawie ma być tak drogi, że u nas mogą być bilety dopiero od 3 złotych?

Dyrekcje kin powinny stanowczo się zastanowić nad tem, iż działają na własną zgubę. Za trzy złote można mieć bilet do teatru.

Ika.

JAKIE DOCHODY DAŁY FILMY DŹWIĘKOWE?

Cyfry, jakie przytaczane są dla określenia dochodów wytwórni amerykańskich, w związku z wprowadzeniem filmów dźwiękowych, są wręcz zawrotne, podaje niektóre z nich: **Paramount** w roku 1928 miało dochodu czystego: 8.700 tys. dol., a w roku 1929, po wprowadzeniu filmów dźwiękowych: 15,500 tys. dolarów. Wytwórnia Foxa w roku 1928 miała zysk 5.900 tys. — w 1929 11.800 tys. dolarów. Wytwórnia Metro w r. 1928 zarobiła 8.500 tys. dol., a w 1929 już 11.700 tys. dolarów. Dziwić się niema czemu, znając metody zarzucania krajów filmami dźwiękowemi.

AKADEMJA DLA KRYTYKÓW KINOWYCH

Amerykańska największa organizacja przemysłu filmowego **„Hays Organisation"** założyła szkołę dla krytyków kinowych. Akademja ta posiada 7 wydziałów i po ukończeniu udziela dyplomów.

ADAM BRODZISZ
odtwarza główną rolę w nowym polskim filmie dźwiękowym „Na Sybir".

WŁOCHY CHCĄ PRODUKOWAĆ DŹWIĘKOWCE

Największa włoska wytwórnia „Pittaluga" w Turynie, zbudowała w Rzymie olbrzymie attelier, w którym będzie się mieściło atelier dźwiękowej produkcji.

MARY PICKFORD I DOUGLAS FAIRBANKS OPUSZCZAJĄ EKRAN

Dochodzą nas pogłoski, iż **Mary Pickford i Douglas Fairbanks** mają już dość kina, i że nie tylko zamierzają porzucić srebrny ekran, ale i zlikwidować swoją wytwórnię. Są coprawda głosy, że jest to tylko kawał reklamowy, **Douglas Fairbanks** obecnie wyjeżdża do Europy, gdzie zamierza się zetknąć z **Eisensztejnem** w celu omówienia ewentualnej wspólnej produkcji.

Co wyświetlają kina?

Astra: „Czerwony bies".
Apollo: „Pułapka miłości".
Atlantic: „Pieśń żywiołów".
Casino: „Kobieta, która cię nigdy nie zapomni" z Lil Dagouer i Petrowiczem.
Capitol: „Księżniczka jazbandu".
Colosseum: „Czerwona szabla". **W małej sali:** „Gdzie ulica się kończy".
Europa: Walka o kobietę".
Filharmonja: „Siódme przykazanie".
Holywood: „Małżonek wbrew woli".
Kometa: „Romans w haremie".
Miejski: „Skrzydlata flota".
Pan: „Księżniczka Jazzbandu".
Pola Negri Palace: „Atlantic".
Palace: „Znajoma z ulicy".
Splendid: „Rio Rita" z Bebe Daniels.
Stylowy: „Dzieje małżeńskie".
Światowid: „Poganin" z Ram. Novarro.
Tęcza: „Pieśniarz Paryża" z M. Chevalier.
Wisła: „Policmajster Tagiejew".
Wodewil: „Simba — król puszczy".
Znicz: „Pod pręgierzem hańby".
Bajka: „Djabelski reporter".
Czary: „Tawerna 1000 radości".
Era: „Sprzysiężenie trzech".
Helios: „Katarzyna I".
Italja: „Judyta i Holfernes".
Kometa: „Grzesznicy".
Lotos: „Serce na bruku".
Lux: „Szampan".
Mewa: „Salb" z Collen Moore.
Muza: „Łódź podwodna S. 44".
Nowości: „Męczennica małżeństwa".
„Promień": „Miłość paryżanki".
Praga: „Gwiaździsta eskadra".
Petit Trianon: „Zaginiona żona".

SZCZEGÓŁY PROGRAMÓW W OGŁOSZENIACH.

RUTH TAYLOR I JAMES HALL
„gwiazdy" amerykańskich wytwórni „Paramount".
„Ostatni Walc".

ZAMIAST „WIELKIEJ AFERY" „NIEBEZPIECZNY ROMANS"

Nowy polski dźwiękowiec, który przygotowywany jest według powieści tow. **Struga „Karjera kasjera Spiewankiewicza"**, nie będzie się nazywał, jak było początkowo ustalona **„Wielka afera"**, lecz **„Niebezpieczny romans"**...

KINO DLA WSZYSTKICH

Jedn z kin w **Chicago** wprowadziło niezwykłą inowację; sprzedaje bilety do kina na kredyt wszystkim osobom, zasługującym na zaufanie... Kino, rzecz prosta, cieszy się szalonem powodzeniem...

BETTY AMANN,
gwiazda „Ufy" ukaże się niebawem w wielkim polskim filmie dźwiękowym, opracowanym wedł. powieści Andrzeja Struga „Fortuna kasjera Śpiewankiewicza).
Na fotografji — przysłanej do naszej redakcji — Betty Amann śle pozdrowienia czytelnikom „Robotnika".

WARUNKI PRENUMERATY: w Warszawie z odnoszeniem miesięcznie zł. 5.40, bez odnoszenia zł. 4.70, na prowincji miesięcznie zł. 5.40, zagranicą zł. 8.—. Za zmianę adresu 50 gr.
CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz wysokości 1 milimetra w tekście gr. 50, zwyczajne gr. 20, komunikaty i nadesłane gr. 80, nekrologi do 60 mm. gr. 20, powyżej 60 mm. gr. 30, drobne za wyraz gr. 20 Poszukiwanie i zaofiarowanie pracy bezpłatnie. Ogłoszenia tabelaryczne o 50 proc. drożej. Ogłoszenia zagraniczne o 50 proc. drożej. Układ ogłoszeń w tekście 5-szpaltowy, układ zwyczajnych — 10-szpaltowy. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada.

Redaktor Naczelny MIECZYSŁAW NIEDZIAŁKOWSKI. Redaktor odpowiedzialny STOJAN STEFANOWSKI. Wydawca RADA NACZELNA P. P. S.
Odbito w druk. „Robotnika", Warecka 7.